

СПИСОК НА ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

1. ТРЕТМАН НА БОЛКА ТСС
2. ПРИМЕНА НА ЕПИДЕМИОЛОШКИТЕ И СТАТИСТИЧКИТЕ МЕТОДИ ВО РЕШАВАЊЕ НА ПРОБЛЕМИТЕ СО КОИ СЕ СО ТСС
3. ЕВАЛУАЦИЈА НА ИНФОРМАЦИИТЕ ОД ОБЛАСТА НА ТСС
4. ЕПИДЕМИОЛОГИЈА И ЗДРАВСТВЕНИОТ МЕНАЏМЕНТ (МЕНАЏЕРСКА ЕПИДЕМИОЛОГИЈА) ТСС
5. ПРЕВЕНЦИЈА НА БОЛЕСТИ ШТО СЕ ПРЕНЕСУВААТ СО ВЕКТОРИ ТРАНСМИСИВНИ БОЛЕСТИ ТСС
6. АПЛИКАЦИЈА НА МЕТОДИ ЗА АЈАЛИЗА ЈА ВРЕМЕ НА ПРЕЖИВУВАЊЕ-ОПСТАЈУВАЊЕ ТСС
7. СОВРЕМЕЈЛИ ЕПИДЕМИОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА - ЕДЈАКВОСТ И ПРАВЛЧНОСТ ЗА СЈНЕ ИСПИТАЈИЦИ ТСС
8. ФИЗИОЛОГИЈА НА СПИЕЊЕТО ТСС
9. ФИЗИОЛОГИЈА ВО ХЈЛПОБАРИЈА И ХЈЛПЕРБАРИЈА ТСС
10. ФИЗИОЛОГИЈА ЈА СПОРТОТ ТСС
11. ФИЗИОЛОГИЈА ЈА ФЕТУС ТСС
12. БАЛНЕОКЛИМАТОТЕРАПИЈА СМС
13. ФИЗИКАЛЛИ АГЕНСИ ВО ТРЕТМАН ЈА БОЛКА СМС
14. КИНЕЗИТЕРАПИЈА СМС
15. ЦЕРЕБРОВАСКУЛАРЕН ЈНСУЛТ-ОСНОВЛJI ПРJЛЛЦИPI СМС
16. ЦЕРЕБРОВАСКУЛАРЈЛИ БОЛЕСТИ ТСС
17. АЛЕРГИСКИ РИНИТИС ТСС
18. НЕОНАТОЛОГИЈА ТСС
19. КОМУНИКАЦИИ ТСС

20. ПСИХОСОМАТСКИ БОЛЕСТИ ТСС
21. КУЛТУРОЛОШКИ И СТРУКТУРНИ КОМПЕТЕНЦИИ НА ЗДРАВСТВЕНите ПРОФЕСИОНАЛЦИ ТСС
22. МЕНАЏМЕНТ ЗА КВАЛИТЕТ НА ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ (ТЦМ) ВО ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО ТСС
23. ЗДРАВЈЕ НА МИГРАНТИ ТСС
24. ОЦЕНКА НА ЗДРАВЈЕ И СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ ЗА ЗДРАВЈЕ ВО ЗЕДНИЦАТА ТСС
25. УРИНА, ПРОТЕИНИУРИЈА И ХЕМАТУРИЈА ВО ЛЕКАРСКАТА ПРАКСА ТСС
26. ЕЛЕКТРОКАРДИОГРАФИЈА ТСС
27. ГЕНЕТИКА ВО СОВРЕМЕНА МЕДИЦИНСКА ПРАКСА ТСС
28. ПОДГОТОВКА И ОДГОВОР НА ЗДРАВСТВЕИОТ СИСТЕМ НА КРИЗНИ СОСТОЈБИ ТСС
29. МАЛИГНИ БОЛЕСТИ ВО ДЕТСКА ВОЗРАСТ ТСС
30. ПРЕВЕНТИВНИ МЕРКИ ЗА ЗАЧУВУВАЊЕ НА ДЕТСКОТО ЗДРАВЈЕ ТСС
31. НАУЧНИОТ ТРУД ДА СЕ НАПИШЕ И ОБЈАВИ ТСС
32. ЛИПОПРОТЕИНИ РИЗИК ФАКТОР ЗА РАЗВОЈ НА АТЕРОСКЛЕРОЗА ТСС
33. ЕНЗИМИ- МАРКЕРИ ЗА ДИЈАГНОЗА И ПРОГНОЗА НА ЗАБОЛУВАЊА СМС ,СФ
34. МИКРОБИОЛОШКА ДИЈАГНОЗА НА УРИНАРНИ ИНФЕКЦИИ ТСС
35. ЗДРАВСТВЕНА ПОЛИТИКА ТСС
36. ПРАВО И ЈАВНО ЗДРАВСТВО ТСС
37. БИОПСИИ НА МЕКОТКИВНИ И КОСКЕНИ ТУМОРИ СМС
38. ЗЛОУПОТРЕБА НА ИЛЕГАЛНИ СУПСТАНЦИ И СРЕДСТВА СМС СРТ СФ
39. КОЛОРЕКТАЛНИ КАРДИНОМИ ПРЕВЕНЦИЈА И РАНО ОТКРИВАЊЕ СМС СРТ СФ
40. ИСХРАНА КАЈ ДЕЦД ТСС
41. 1МАОЕ40 СТУДИИ НА БУБРЕЗИТЕ И УРИНАРНИОТ ТРАКТ
42. ИСХРАНА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ХРОНИЧНИ ЗАБОЛУВАЊА ТСС
43. ИНТЕЗИВНА МЕДИЦИНСКА ТСС
44. ПРВА МЕДИЦИНСКА ПОМОШ ТСС
45. ВИРТУЕЛНИ РАДИОЛОШКИ МЕТОДИ ТСС
46. МР ВО НЕВРОРАДИОЛОГИЈА ТСС
47. ПРОФЕСИОНАЛНИ МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ
48. СТРЕС ПОВРЗАН СО РАБОТАТА И СИНДРОМ НА СОГОРУВАЊЕ

1.	Наслов на наставниот предмет	ТРЕТМАН НА БОЛКА
2.	Код	ДМС/ТИ-01
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, СЛ
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по анестезиологија, реанимација и интензивно лекување
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	Трета/УДТ 7. Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник	Виш.науч.сор.Др.Јасминка Нанчева, Катедра по анестезиологија, реанимација и интензивно лекување
9.	Предуслови за запишување на предметот	Ислушан предмет по анестезиологија, реанимација и интензивно лекување
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<ul style="list-style-type: none"> • Препознавање на болните синдроми • Мерење на болката • Третман на болката
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомија на патиштата за болка 2. Физиологија и патофизиологија на болниот импулс (модулација на болката) 3. Видови на болка 4. Мерење на болката кај деца и возрасни

	<p>5. Скаест пристап во третман на болката 6. Медикаментозен и алтернативен пристап во третман на болката 7. Пристап кон третман на малигната болка</p> <p>Практична настава:</p> <p>1. Практични начела во дијагностицирањето и одредувањето на видот на болните синдроми 2. Мерење на болката, скали за мерење на болката, 3. Пополнување на листите за болка Семинарска работа: Алтернативни методи во третман на болниот синдром</p>																				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа																				
13.	Вкупен расположив фонд на време 30																				
14.	Распределба на расположивото време																				
15.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">Форми на наставните активности</td> <td>15.1</td> <td>Предавања-теоретска настава</td> <td>5 часови</td> </tr> <tr> <td>15.2</td> <td>Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа</td> <td>Вежби 5 часови Семинари 5 часови</td> </tr> </table>	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часови	15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Вежби 5 часови Семинари 5 часови													
Форми на наставните активности	15.1		Предавања-теоретска настава	5 часови																	
	15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Вежби 5 часови Семинари 5 часови																		
16.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="3">Други форми на активности</td> <td>16.1</td> <td>Проектни задачи</td> <td>часови</td> </tr> <tr> <td>16.2</td> <td>Самостојни задачи</td> <td>часови</td> </tr> <tr> <td>16.3</td> <td>Домашно учење</td> <td>15 часови</td> </tr> </table>	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	16.2	Самостојни задачи	часови	16.3	Домашно учење	15 часови										
Други форми на активности	16.1		Проектни задачи	часови																	
	16.2		Самостојни задачи	часови																	
	16.3	Домашно учење	15 часови																		
17.	<table border="1"> <tr> <td colspan="2">Начин на оценување</td> <td colspan="2">бодови</td> </tr> <tr> <td>17.1</td> <td>Тестови</td> <td colspan="2">мин.-макс</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Завршен испит</td> <td>Усмендел</td> <td>бодови 15-25</td> </tr> <tr> <td>17.2</td> <td>Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)</td> <td>Семинарска работа</td> <td>мин.-макс бодови 25-35</td> </tr> <tr> <td>17.3</td> <td>Активно учество</td> <td>Теоретска настава Практична настава</td> <td>мин.-макс бодови 10-20 бодови 10-20</td> </tr> </table>	Начин на оценување		бодови		17.1	Тестови	мин.-макс			Завршен испит	Усмендел	бодови 15-25	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	мин.-макс бодови 25-35	17.3	Активно учество	Теоретска настава Практична настава	мин.-макс бодови 10-20 бодови 10-20
Начин на оценување		бодови																			
17.1	Тестови	мин.-макс																			
	Завршен испит	Усмендел	бодови 15-25																		
17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	мин.-макс бодови 25-35																		
17.3	Активно учество	Теоретска настава Практична настава	мин.-макс бодови 10-20 бодови 10-20																		
18.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="6">Критериуми за оценување (бодови и/оценка)</td> <td>до 59 бода</td> <td>5 (пет) Ф</td> </tr> <tr> <td>од 60 до 68 бода</td> <td>6 (шест) Е</td> </tr> <tr> <td>од 69 до 76 бода</td> <td>7 (седум) Д</td> </tr> <tr> <td>од 77 до 84 бода</td> <td>8 (осум) Ц</td> </tr> <tr> <td>од 85 до 92 бода</td> <td>9 (девет) Б</td> </tr> <tr> <td>од 93 до 100 бода</td> <td>10 (десет) А</td> </tr> </table>	Критериуми за оценување (бодови и/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф	од 60 до 68 бода	6 (шест) Е	од 69 до 76 бода	7 (седум) Д	од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц	од 85 до 92 бода	9 (девет) Б	од 93 до 100 бода	10 (десет) А							
Критериуми за оценување (бодови и/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф																		
	од 60 до 68 бода		6 (шест) Е																		
	од 69 до 76 бода		7 (седум) Д																		
	од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц																		
	од 85 до 92 бода		9 (девет) Б																		
	од 93 до 100 бода	10 (десет) А																			
19.	<p>Услов за потпис и полагање на завршен испит</p> <p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи ро\сг ро\п! презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на</p>																				

		оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1.	Г. Едвард Морган	Клиничка анестезиологија	Магор ДОО. Скопје	2011
	2.	М. Шолјакова	Анестезија, реанимација и третман на болка	Медицински факултет, Скопје	2013
	3.	Артур Гајтон, Џон Хол	Медицинска физиологија	Медицински факултет, Скопје	2013
	4.	Стефан Мек Фи, Вилијам Генонг	Патофизиологија на болести(Вовед во медицина)	Медицински факултет. Скопје	2012

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРИМЕНА НА ЕПИДЕМИОЛОШКИТЕ И СТАТИСТИЧКИТЕ МЕТОДИ ВО РЕШАВАЊЕ НА ПРОБЛЕМИТЕ СО КОИ СЕ СООЧУВА КЛИНИЧКАТА МЕДИЦИНА
2.	Код	ДМС/ТИ-02
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, сл
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	По избор 7. Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник	Проф.др. Бети Зафирова-Ивановска
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема
10.	Цели на предметната програма (компетенции): • Да се добијат знаења за аплицирање на епидемиолошките и статистички методи во донесување на точни заклучоци кои се однесуваат на лечењето на пациентите	
11.	Содржина на предметната програма: • Теоретска настава:	

	<p>Концепт за дефинирање на нормалност-дефинирање и одредување на границата меѓу болест и нормална состојба.</p> <p>Мерење на прогнозата на болестите.</p> <p>Извори на варијации во испитувањата.</p> <p>Елементи на сигурност и валидност на дијагностичките тестови и постапки.</p> <p>Грешки при мерење на изложеноста и при дијагностицирање на болеста</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практична настава: <p>Практична примена насовремените статистички методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> статистичка значајност и разлика меѓу споредуваните групи (р ниво). анализа на преживување (survival analysis). процент на слагање. сензитивност, специфичност, позитивна предиктивна вредност, негативна предиктивна вредност, глобална точност, Has 			
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска). вежби / работилници			
13.	Вкупен расположив фонд на време			
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Формат на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	10 часови
		15.2	Вежби	Вежби 5 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	15 часови
17.	Начин на оценување бодови			
	17.1	Завршен испит	Усмендел	мин.-макс.
				бодови 15-25
	17.2	Активно учество	Теоретска настава Практична настава	мин.-макс.
				бодови 35 - 55 бодови 10-20
18.	Критериуми за оценување на завршните испити	до 59 бода		5 (пет) Ф
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршиот испит.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата		

Т1.	Литература	Задолжителна литература				
		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М. Павловска И		Биостатистика	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет,	2012
	2	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И		Општа Епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет,	2008
	3	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М. Павловска И		Специјална Епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет,	2009

1.	Наслов на наставниот предмет	ЕВАЛУАЦИЈА НА ИНФОРМЦИИТЕ ОД ОБЛАСТА НА ДЕМОГРАФСКАТА И ВИТАЛНАТА СТАТИСТИКА АПЛИЦИРАНИ ВО ЕПИДЕМИОЛОШКИ СТУДИИ
2.	Код	ДМС/ТИ-03
	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ. сл
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	Прва/П Втора/ПЦУ Трета/У 7. Број На ЕКТС кредити 1
8.	Наставник	Проф.др. Билјана Таушанова

9.	Предуслови за запишување на предметот ■ нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> Основната употреба на медицинската информатика, преку апликација на здравствено-статистичките податоци и показатели од доменот на виталната статистика во самостојни епидемиолошки испитувања 			
11.	Содржина на предметната програма: <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> Значењето на едукација на студентите/истражувачи, менторство и тимска работа Значењето на изворот на научни информации, научните публикации Создавање на база на податоци Варијабли Белези Однос на примерок и статистичка маса (заклучување) Статистичка знаајност и снага на тестот што ќе се примени при анализа на податоците Интерпретација на резултатите кои се добиени после примена на соодветен статистички тест Извор на податоци и мерење на зачестеноста на појавата Податоци од областа на виталната статистика Податоци од областа на демографската статистика Дескриптиви епидемиолошки методи на испитување Аналитички епидемиолошки методи на испитување Експериментални епидемиолошки методи на испитување <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> Самостојно дизајнирање на едноставни испитувања после индивидуално самостојно набљудување и поврзување на појавите во областа на биомедицината Конкретна, точна употреба на здравствено-статистичките показатели (податоци од областа на демографската и виталната статистика) Примена на адекватни статистичк-аналитички постапки при решавање на проблеми од областа на биомедицината Интерпретација на добиените резултати Децидни заклучоци Нивна примена при спроведување и аплицирање на мерките од страна на стручни тимови во доменот на примарната и секундарната превенција 			
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби			
13.	Вкупен расположив фонд на време	30		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	8 часови
		15.2	Вежби	Вежби 7 часови
16.		16.1	Проектни задачи	часови

	Други формина активности	16.2 активности	Самостојни задачи 16.3 Домашно учење	часови 15 часови	
17.	Начин на оценување			бодови	
	17.1 Завршен испит		Усмендел	мин.-макс. бодови 15-25	
	17.2 Активно учество		Теоретска настава Практична настава	мин.-макс. бодови 35-55 бодови 10-20	
18.	Критериуми з оценување (бодови/оценка)	1 до 59 бода до 60 до 68 бода од 69 до 76 бода од 77 до 84 бода од 85 до 92 бода од 93 до 100 бода		5 (пет) Ф 6 (шест) Е 7 (седум) Д 8 (ОСУМ) Ц, 9 (девет) Б 10 (десет) А	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршиот испит.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	P.бр	Автор	Наслов	Издавач	
	1	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И	БИОСТАТИСТИКА	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет,	
	22.1	2	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И	ОПШТА ЕПИДЕМИОЛОГИЈА	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет,
		3	Даниловски Д., Оровчанец Н,	Универзитет "Св. Кирил и	

		Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И	СПЕЦИЈАЛНА ЕПИДЕМИОЛОГИЈА А	Методиј", Медицински факултет,	2009
--	--	--	-----------------------------------	--------------------------------------	------

1.	Наслов на наставниот предмет	ЕПИДЕМИОЛОГИЈАТА И ЗДРАВСТВЕНИОТ МЕНАЏМЕНТ (МЕНАЏЕРСКА ЕПИДЕМИОЛОГИЈА)			
2.	Код	ДМС/ТИ-04			
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, сл			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	По избор 7. Број на ЕКТС 1 кредити			
8.	Наставник	Проф. д-р Драган Даниловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се понудат базични информации за здравствената заштита, здравствениот менаџмент, менаџерската епидемиологија и функции на менаџерот				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Како здравствената заштите на нашите граѓани да стане подобра? • Редефинирање на поимот здравствена заштита/грижа^e-НеаШДелектронско здравство) • Граѓанин/пациент центричната здравствена заштита/грижа како резултат на растечкиот тренд во насока на поефективен менаџмент и кооперативна работа за здравствените професионалци ("споделена грижа" - "SIearges1 Care") • Даватели на здравствени услуги-"[~]e-Неа1Љ 1§га~1" • Како до поефективен менаџмент? • Дефиниција и дескрипција на здравствениот менаџмент • Функции што менаџерите ги извршуваат • Дефиниција на менаџерската епидемиологија • Апликација на менаџерската епидемиологија во здравствениот менаџмент • Епидемиологијата и функцијата на планирање • Епидемиологијата и функцијата на раководење • Епидемиологијата и контролната функција				

	<ul style="list-style-type: none"> • Епидемиологијата и функциите на организација и планирање на кадри • Епидемиологијата и финансискиот менаџмент • Интегративно донесување одлуки во здравствениот менаџмент • Вежби 															
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска). вежби															
13.	Вкупен расположив фонд на време 30															
14.	Распределба на расположивото време															
15.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">Форми на нас'тавните активности</td> <td>15.1</td> <td>Предавања-теоретска настава</td> <td>10 часови</td> </tr> <tr> <td>15.2</td> <td>Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа</td> <td>5 часови</td> </tr> </table>	Форми на нас'тавните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	10 часови	15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	5 часови								
Форми на нас'тавните активности	15.1		Предавања-теоретска настава	10 часови												
	15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	5 часови													
16.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="3">Други форми на активности</td> <td>16.1</td> <td>Проектни задачи</td> <td>часови</td> </tr> <tr> <td>16.2</td> <td>Самостојни задачи</td> <td>часови</td> </tr> <tr> <td>16.3</td> <td>Домашно учење</td> <td>15 часови</td> </tr> </table>	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	16.2	Самостојни задачи	часови	16.3	Домашно учење	15 часови					
Други форми на активности	16.1		Проектни задачи	часови												
	16.2		Самостојни задачи	часови												
	16.3	Домашно учење	15 часови													
17.	<table border="1"> <tr> <td>Начин на оценување</td> <td colspan="3">бодови</td> </tr> <tr> <td>17.1 Завршен испит</td> <td>Усмендел</td> <td>бодови</td> <td>мин.-макс. 15-25</td> </tr> <tr> <td>17.2 Активно учество</td> <td>Теоретска настава Практична настава</td> <td>бодови 35-55 бодови 10-20</td> <td>мин.-макс.</td> </tr> </table>	Начин на оценување	бодови			17.1 Завршен испит	Усмендел	бодови	мин.-макс. 15-25	17.2 Активно учество	Теоретска настава Практична настава	бодови 35-55 бодови 10-20	мин.-макс.			
Начин на оценување	бодови															
17.1 Завршен испит	Усмендел	бодови	мин.-макс. 15-25													
17.2 Активно учество	Теоретска настава Практична настава	бодови 35-55 бодови 10-20	мин.-макс.													
18.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="6">Критериуми за оценување (бодови/оценка)</td> <td>до 59 бода</td> <td>5 (пет) Ф</td> </tr> <tr> <td>од 60 до 68 бода</td> <td>6 (шест) Е</td> </tr> <tr> <td>од 69 до 76 бода</td> <td>7 (седум) Д</td> </tr> <tr> <td>од 77 до 84 бода</td> <td>8 (осум) Ц</td> </tr> <tr> <td>од 85 до 92 бода</td> <td>9 (девет) Б</td> </tr> <tr> <td>од 93 до 100 бода</td> <td>10 (десет) А</td> </tr> </table>	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф	од 60 до 68 бода	6 (шест) Е	од 69 до 76 бода	7 (седум) Д	од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц	од 85 до 92 бода	9 (девет) Б	од 93 до 100 бода	10 (десет) А		
Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф													
	од 60 до 68 бода		6 (шест) Е													
	од 69 до 76 бода		7 (седум) Д													
	од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц													
	од 85 до 92 бода		9 (девет) Б													
	од 93 до 100 бода	10 (десет) А														
19.	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршиот испит.</p>															
20.	Јазик на кој се изведува наставата															
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата															
22.	<p>Литература</p> <table border="1"> <tr> <td rowspan="2">22.1</td> <td colspan="4">Задолжителна литература</td> </tr> <tr> <td>Р.бр</td> <td>Автор</td> <td>Наслов</td> <td>Издавач</td> <td>Година</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>Даниловски Д, Оровчанец Н,</td> <td></td> <td>Универзитет "Св. Кирил и</td> <td></td> </tr> </table>	22.1	Задолжителна литература				Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	1	Даниловски Д, Оровчанец Н,		Универзитет "Св. Кирил и	
22.1	Задолжителна литература															
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година											
1	Даниловски Д, Оровчанец Н,		Универзитет "Св. Кирил и													

		Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И.	Општа Епидемиологија	Методиј", Медицински факултет	2007
	2	Даниловски Д, Оровчанец Н. Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В. Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М. Павловска И.	Специјална епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет	2009
Дополнителна литература					
22.2	P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1	Jates P. Јеке1, БауИ Б. КајГ, Јоапп 0. Е1тоге. ап<J Иого±ea\УПc1	Ep1<Јепио1о§у. BtsJaHsPcs ап<J Ргеуепруе МесНсте, Згс1 ЕспНоп. 2007	SaipcJers 1SB№ 978-1-4160- 3496-4 Табернакул	2011
2	Оешсе М. 01esке	Ерѓс1егт1о§у апс! Ше ИеHuегу оf HeaЛЬ Care Senrces,	K1и\\сг Асас1епис/R1епит РиBНsПегs	2001	

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕНЦИЈА НА БОЛЕСТИ ШТО СЕ ПРЕНЕСУВААТ СО ВЕКТОРИ: ТРАНСМИСИВНИ БОЛЕСТИ, НИВНО ЗНАЧЕЊЕ ВО МЕДИЦИНАТА, ЕКОЛОГИЈАТА И ЕКОНОМИЈАТА, КАКО И МОЖНОСТИ ЕФИКАСНО ДА СЕ ПРЕВЕНИРААТ
2.	Код	ДМС/ТИ-05
	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, СЛ
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
5.	Степен на образование (прв односно втор ЦИКЛУС)	Прв циклус

6.	Академска година/семестар	По избор	7.	Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник	Проф.др. Кристина Василевска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по микробиологија со паразитологија, епидемиологија и инфективни болести		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стручен придонес за проширување на познавањата за епидемиолошките аспекти на болестите што се пренесуваат со инсекти кај нас и во светот. Основна цел идните доктори да бидат запознаени за нивниот зголемен удел во модерната медицина и екобиологијата, како и во економијата на регионите каде овие болести се од примарно значење. Постулатите на примарната и секундарната превенција да станат дел од секојдневната практика на идните доктори			
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: 1. Вовед во избирање на најактуелните трансмисивни болести со нивна поделба според векторите и видот на паразити кои се цел на проучувањето 2. Теоретски предавања за трансмисивните болести што постојат на Балканот и кај нас 3. Излагања за светските проблеми (кои можат да го засегнат и нашиот регион) 4. Утврдување на ризиците за опстојување на овие болести (од аспект на биологија на векторот, чувствителност на поединците и колективот, како и појава на изменети услови за расирање и екстензија на векторите и паразитите) во регионални и светски размери 5. Начин на примарна превенција, како елементарна така и специфична 6. Улога на раната т.е. навремена дијагноза и значење на нејзината примена во урбани и неурбани средини. Дифренцијална дијагноза со болести што имаат слична клиничка слика 7. Прилог кон ефектите на делување на само еден или повеќе лекови во третманот на трансмисивните болести и евентуалните негативни ефекти врз одредени возрасно различни популации 8. Елаборација на измени кај векторите, како и на чувствителноста на паразитите што ги пренесуваат кај хуманата популација 9. Секундарна превенција-лекување (во хоспитални, урбани средини, како и во услови на нужна примена на привремени регионални амбулантно-клинички објекти) 10. Постојано следење на индикаторите на заболување и умирање од некои трансмисивни болести (мапинг) Практична настава: 1. Вежби за запознавање на поедини вектори и паразити и техники за дијагноза, како и елаборација за утврдување на диагностички можности на болестите кои се пренесуваат со вектори 2. Припрема на кадар за теренски истражувања, заради утврдување на реалната поврзаност во настанувањето на трансмисивните заболувања 3. Практична примена на елементарната примарна превенција 4. Практична примена: \УопЕ Excel. НГА. SWfsica V. 7.0, SPSS y.15			
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	30		

14.	Распределба на распознаващото време						
15.	Форми на нас'тавните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		10 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа		Вежби 4 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		часови		
		16.2	Самостојни задачи		часови		
		16.3	Домашно учење		16 часови		
17.	Начин на оценување бодови						
	17.1 Завршен испит	Усмендел		мин.-макс. бодови	15-25		
		Теоретска настава Практична настава		бодови	35-55 бодови 10-20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф			
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е			
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д			
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц			
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б			
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи ро\\ег рош! презентација. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршиот испит.					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата					
22.	Литература						
	Задолжителна литература						
	22.1	P.бр	Автор	Наслов	Издавач		
		1	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска	Општа Епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет, 2008		

		Б, Здравковска М. Павловска И			
	2	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И	Специјална Епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет.	2009

1.	Наслов на наставниот предмет	АПЛИКАЦИЈА НА МЕТОДИ ЗА АНАЛИЗА НА ВРЕМЕ НА ПРЕЖИВУВАЊЕ- ОПСТАНУВАЊЕ			
2.	Код	ДМС/ТИ-06			
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, СЛ			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по епидемиологија со биостатистика и мед. информатика			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора/ГУ	7.	Број на ЕКТС 1 трета кредити	
8.	Наставник	Проф.др. Розалинда Исјановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит од биостатистика			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): • Да се обезбеди знаење и апликација на методи за анализа на време на преживување- опстанување во секојдневната медицинска пракса				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: 1. Вовед и општи информации; 2. Цензорирани опсервации; 3. Аналитички техники и методи за преживување; 4. Животна табела или таблица на преживување; 5. Карап-Мелег-ова метод- Испитување; 6. Ризик во преживувачката анализа; 7. Компарирање надве преживувачки криви; 8. Оенаш или генерализиран ХУПсохоп- тест; 9. ЕоІ-гапк-тест; 10. Регресионен модел- РгороПѓопа1 Багагс! тос!е1s(Cox-модел, Cox-ов соодносен модел);				
	Практична настава:				

	Компјутерска примена и изведување на методите на анализата на времето на пресживување(SgaOsЦса Ѓбг \\,пс1os\\):			
	Семинарска работа: обработка на дадено истражување			
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време 30			
14.	Распределба на расложивото време			
15.	Формт на наставните активн ости	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари. тимска работа	Вежби 10 часови Семинари 5 часови
16.	Други форми на активн ости	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	5 часови
		16.3	Домашно \ чење	5 часови
17.	Начин на оценување бодови			
	17.1 Завршен испит	Усмендел	бодови	мин.-макс. 20-30
	17.2 Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	бодови	мин.-макс 20-30
	17.3 Активно учество	Теоретска настава Практична настава	бодови 10-20 бодови 10-20	мин.-макс.
18.	Критериуми за оценет се јавне (бодов и/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф	
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е	
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Д	
		од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц	
		од 85 до 92 бода	9 (девет) Б	
		од 93 до100 бода	10 (десет) А	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи компјутерска обраборка. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности. континуираните проверки и завршиот испит.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		

21. Метод на следење на квалитетот на наставата Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата

22. Литература

Задолжителна литература					
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И	Биостатистика	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет, Скопје. 1SBI 978-608- 4596-27-1, COB1SS.MK-GO 92208394	2012
	2	Иван Шошиќ	Примењена статистика	Школска књига, Загреб	
Дополнителна литература					
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2	1	Ay1ya Рe1pe&Сагo1ше SaБш-	МесИсаl SkШIсCs a a CHapce	B 1ack\c 11 Shepce	2009

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНИ ЕПИДЕМИОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА - ЕДНАКВОСТ И ПРАВИЧНОСТ ЗА СИТЕ ИСПИТАНИЦИ		
2.	Код	ДМС/ТИ-07		
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, СЛ		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	по избор 7." Број на ЕКТС 1.		
8.	Наставник	Проф. др. Весна Велиќ Стефановска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит од Информатика и здравствена статистика		
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<ul style="list-style-type: none"> • Изучување на современи ново-дизајнирани методи на епидемиолошки истражувања • Укажување на начините за нивна примена во научно истражувачката работа • Стекнување на знаење и вештини за креирање на научен труд • Компоненти на право на здравје - еднаквост и правичност 		
11.	Содржина на предметната програма:			
	Теоретска настава:			

	<ul style="list-style-type: none"> Вовед во курсот - генерални принципи и клучни елементи на ново дизајнираните методи во современите епидемиолошки истражувања Метод на втора/трета генерација на епидемиолошки истражувања Клинички епидемиолошки истражувања РАР метода за брза проценка и реакција ПАР метода Методи за заголемување на репрезентативноста на примерокот Примена на компонентите на право на здравје (еднаквост и правичност) при селекција на испитаниците Препознавање и надминување на дискриминацијата и диспаритетите во научните истражувања <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> Вежба 1 - аплицирање на втора генерација на епидемиолошки истражувања Вежба 2 - аплицирање на трета генерација на епидемиолошки истражувања Вежба 3 - аплицирање на РАР методата во пракса Вежба 4 - аплицирање на ПАР метода во пракса Вежба 5 - заголемување на репрезентативноста на примерокот Вежба 6 - прикажување на филм со искуства на вулнерабилни групи и дискусија Вежба 7-прспознавање на дискриминација и диспарите на испитаниците во научните истражувања Семинарска работа: примена на современи епидемиолошки истражувања во креирање на научен труд 		
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа		
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа	
14.	Распределба на расположивото време		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа Вежби 8 часови Семинар 2 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи часови
		16.2	Самостојни задачи часови
		16.3	Домашно учење 15 часови
17.	Начин на оценување		бодови
	17.1	Завршен испит Усмендел	мин - макс бодови 15-25
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа бодови 25-35 мин - макс
	17.3	Активно учество Теоретска настава Практична настава	мин - макс бодови 10-20 бодови 10-20
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Д

			од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц		
			од 85 до 92 бода	9 (девет) Б		
			од 93 до100 бода	10 (десет) А		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи роѓен презентација. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата				
22.	Литература					
		Задолжителна литература				
		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1	1	Џејмс Ф. Џекел, Дејвид Л. Кац, Џоан Ц. Елмор, Доротеа М. Ц. Вајлд	Епидемиологија, биостатистика и превентивна медицина	Табернакул	2010
		2	\Уог1с1 НeaHH Ог§аш2a1fоп	KapM Assessten! ап<J Kesponse TecNisca1 Oшc1e	\УНО	2003
		3	\Mog1с1 Hea1Ш Ог§аш2a1fоп	ТИе Kapfc! Assessten! апб Kesponse Oшc1e оп 1пјес1рп§ Oш§ ETse (ШИЈ-КАК) (Уerstп 5)	\УНО	1998
		4	\Уог1с1 Hea1Ш Ог^апшаEоп	ТИе Карк! Assessten! апс! Kesponse OшcJe оп PsycHoacHye SiIs1ance EJse апс! Sexual Kfsk BeНаущиг (SEX - КАК).	\УНО	2001
		5	Скајон К.	ХаггаHye тесHсте: THе essen11a1 ro1e of s!ones 1п тесPca1 ебисаНоп ап<J соттишсаНоп.	Ech1e<J Иу 1saIe1 Еегпапбес, СесШа BeeчНег MaгНps, АтаpсNo Ke1s аp<J 2игаппа	2015: 95-111

				1п: CreaHye H1alo§ies.	SancHes. СатБис1§е JJK: Саткпс1§е Sc11o1ars	
		6	Кка СНагоп. SayapJаш OasOир1:a. ИеШе Негтапп, Cra1§ 1пппе, Епс Marsis, Ec1§ар Клуега- Соlоп, ИашеPe Spенсег, арс! Маига Spéde1 &a1.	Тке Рппшркс арс! РгасHсе оf ИаггаPуe МесПсте.	Иете Уогк: Охfогб JJшуерсPy Press	2017
		7	ОеуПп MJ, КлскагсJs BE. Сипп1п§1лат H. Besa1 H, Ee\y1s 0 , МиJшск A, №сПгу MAJ, Saka P, Скагоп K.	ХУкеге Ooes Jке Стс1е ЕпJ?”: КергеенJaНоп as a снHса1 aspecJ оf гeHесНоп т 1eас1нп§ soc1a1 арс! Pe1lay1ora1 swences т тесПсте.	AcacJегшс PsycMaJгу	2015.

1.	Наслов на наставниот предмет	ФИЗИОЛОГИЈА НА СПИЕЊЕТО				
2.	Код	ДМС/ТИ-08				
3.	Студиска програма	СМС/Т, СРТ, СФ, сл				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за физиологија				
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	Втора/GУ 7. Број на ЕКТС 1 кредити				
8.	Наставник	Проф. д-р Санја Манчевска Проф.д-р Јасмина Плунцевиќ Глигороска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Потпис од физиологија				
10.	Цели на предметната програма (компетенции);	<ul style="list-style-type: none"> • Да се стекне увид во физиолошките основи на спиењето. фазите и стадиумите на спиење, природата и функцијата на невротрансмитерите и факторите кои влијаат врз циклусот будност-сон. • Да се оспособи студентот да ги разликува основните нарушувања на циклусот будност-сон. 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава:	<ul style="list-style-type: none"> • Состојба на будност и спиење. Теории за циклусот будност-спиење; • Фази на спиење: REM фаза и споробраново спиење и нивни карактеристики • Стадиуми на спиење и нивни карактеристики 				

	<ul style="list-style-type: none"> Регистрација на мозочна активност кај сонотојба на будност и спиење Невротрансмитери и спиење: фацилитаторни и инхибиторни Мелатонин и циркадијален ритам на спиењето и негово нарушување заради временски зони Физиологија на сонување и теории на сонот Физиолошки ефекти на спиењето и негово влијание врз нервниот систем и другите органски системи Фактори кои влијаат врз спиењето: исхрана, физичка активност, возрастта, итн. Несоница и физиолошки пристап за нејзино решавање. Поим за состојби на инсомнија, хиперсоннија и нарколепсија. <p>Семинарска работа: избрани делови од физиологија на спиењето.</p>		
12.	<p>Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска). семинарска работа</p>		
13.	Вкупен расположив фонд на време		
14.	30 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи
		16.2	Самостојни задачи
		16.3	Домашно учење
17.	Начин на оценување		бодови
	17.1 Тестови	Писмендел	мин.-макс. бодови 12-20
	Завршен испит	Усмендел	мин.-макс. бодови 12-20
	17.2 Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	мин.-макс. бодови 24 - 40
	17.3 Активно учество	Теоретска настава Практична настава	мин.-макс. бодови 12-20 бодови /
18.	Критериуми за оценување на завршен испит (бодови и оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Д
		од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц
		од 85 до 92 бода	9 (девет) Б
		од 93 до 100 бода	10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи речиси презентација.</p>	

		Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.																																			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски																																			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата																																			
22.	Литература	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="5">Задолжителна литература</th> </tr> <tr> <th>Р.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Дејанова Б, Манчевска С, Плунцевиќ Глигороска Ј.</td> <td>Физиологија на спиење</td> <td>Медицински факултет Скопје</td> <td>2012</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Гајтон А.</td> <td>Медицинска физиологија</td> <td>Савремена администрација Београд</td> <td>2008</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="5">Дополнителна литература</th> </tr> <tr> <th>Р.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>N31111311 K.</td> <td>Health ш^НГ ТИе sc1ence ap<J sp1пГ of sleepsh<, <Геатш<, ap<1 a\\ак 1 п§.</td> <td>Barnes apб MoMe</td> <td>2006</td> </tr> </tbody> </table>	Задолжителна литература					Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	1	Дејанова Б, Манчевска С, Плунцевиќ Глигороска Ј.	Физиологија на спиење	Медицински факултет Скопје	2012	2	Гајтон А.	Медицинска физиологија	Савремена администрација Београд	2008	Дополнителна литература					Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	1	N31111311 K.	Health ш^НГ ТИе sc1ence ap<J sp1пГ of sleepsh<, <Геатш<, ap<1 a\\ак 1 п§.	Barnes apб MoMe	2006
Задолжителна литература																																					
Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година																																	
1	Дејанова Б, Манчевска С, Плунцевиќ Глигороска Ј.	Физиологија на спиење	Медицински факултет Скопје	2012																																	
2	Гајтон А.	Медицинска физиологија	Савремена администрација Београд	2008																																	
Дополнителна литература																																					
Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година																																	
1	N31111311 K.	Health ш^НГ ТИе sc1ence ap<J sp1пГ of sleepsh<, <Геатш<, ap<1 a\\ак 1 п§.	Barnes apб MoMe	2006																																	

1.	Наслов на наставниот предмет	ФИЗИОЛОГИЈА ВО ХИПОБАРИЈА И ХИПЕРБАРИЈА		
2.	Код	ДМС/ТИ-09		
3.	Студиска програма	СМС/Т, СРТ, СФ, СЛ		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за физиологија		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	По избор	7.	Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник	Проф. д-р Бети Дејанова		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Потпис од физиологија		
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<ul style="list-style-type: none"> Физиологија на големи планински височини - влијание на нискиот атмосферски притисок врз организмот; Физиологија во големи морски длабочини и при други хипербарични услови - влијание на високиот атмосферски притисок врз организмот. 		
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава:	<ul style="list-style-type: none"> Атмосферски притисоци на различни надморски височини; Парцијални притисоци на гасовите - кислород и јаглероден диоксид во услови на хипобарија; 		

	<ul style="list-style-type: none"> Сатурација на хемоглобинот со кислород на различни надморски височини. Акутна хипоксија; Аклиматизација на низок парцијален притисок за кислород; Работен капацитет на големи надморски височини; Акутна и хронична планинска болест; Парцијални притисоци на гасовите - кислород, јаглероден диоксид и азот во услови на хипербарија; Акутно и хронично труење со кислород и оксидативен стрес; Состој ба на декомпресија и кесонска болест. <p>Семинарска работа: избрани делови од физиологија во хипобарија и хипербарија.</p>			
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), семинарска работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Семинар: 10часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	
		16.2	Самостојни задачи	5 часа
		16.3	Домашно учење	10 часа
17.	Начин на оценување			бодови
17.1	Тестови	Писмендел	бодови	мин.-макс.
				12 - 20
17.2	Завршен испит	Усмендел	бодови	мин.-макс.
				12-20
17.3	Активно учество	Семинарска работа	бодови	мин.-макс.
				24 - 40
				мин.-макс.
18.	Критериуми за оценување (бодов и/оценка)	Теоретска настава	бодови	12 - 20
		Практична настава	бодови	/
		до 59 бода		5 (пет) Ф
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	од 85 до 92 бода		9 (девет) Б
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А
		Условувачки критериуми:		
		За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и да освои минимум бодови.		
		За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи ролеј!: презентација.		

		Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1	Дејанова Б.	Физиологија во специјални услови на хипобарија и хипербарија	Марив-С Скопје	2010
	2	Гајтон А.	Медицинска физиологија	Савремена администрација Београд	2008
	Дополнителна литература				
22.2	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1	Po\cgs SK, Ho\ley ET.	Exerc\se aps1 епуѓтоптепГ 1п: Exerc\se pHysio!o\\$y	McCra\HШ 1п1 ЕсПОоп	2007

1.	Наслов на наставниот предмет	ФИЗИОЛОГИЈА НА СПОРТОТ
2.	Код	ДМС/ТИ-10
3.	Студиска програма	СМС/Т, СРТ, СФ, сл
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по медицинска и експериментална физиологија со антропологија
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	7. Број на ЕКТС 1 По избор кредити
8.	Наставник	Проф.д-р Сунчица Петровска
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит од Физиологија
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<ul style="list-style-type: none"> • Изучување на физиологија на мускулите при вежбањето. • Совладување на адаптационите механизми на респираторниот систем, кардиоваскуларен систем и на иевро-ендокриниот систем при вежбањето • Запознавање со основните механизми на мускулниот замор и на опоравување на организмот по физичката активност. • Осознавање на надворешната температура и на полот врз физичката активност <p>Семинарска работа: од областа на физиологија на спортот</p>
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава:	

	<ul style="list-style-type: none"> • Енергетски мускулни системи. • Потрошувачка на кислород и белодробна вентилација. Дифузијски капацитет на кислород кај спортистите. Составот на гасовите во крвта при вежбањето. • Проток на крвта низ мускулите. Потрошувачка на кислород и минутен волумен при вежбањето. Соодност помеѓу ефикасноста на кардиоваскуларниот систем и максимална кислородна потрошувачка (УО? шах). • Физичка активност како стрес фактор за организмот. Влијание на физичката активност врз нервно-ендокриниот систем. • Заморот и видови на замор (биохемиски промени, фази на заморот и биолошко значење на заморот). • Основни физиолошки механизми на опоравувањето (реконституција на системот гликоген-млечна киселина; опоравување на аеробниот систем). • Терморегулација во услови на висока и ниска надворешна температура • Адаптација на организмот во услови на ниска и висока надворешна температура. • Полови разлики во однос на мускулната моќ и сила, кардиоваскуларната и репираторната издржливост и полови разлики во однос на ендокринолошката функција и метаболизмот <p>Семинарска работа: избрани делови на физиологија на спорот</p>		
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), семинарска работа		
13.	Вкупен расположив фонд на време	30	
14.	Распределба на расположивото време		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи
		16.2	Самостојни задачи
		16.3	Домашно учење
17.	Начин на оценување		бодови
	17.1	Тестови	мин.-макс. 12-20
		Писмен дел	
		Завршен испит	мин.-макс. 12-20
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа бодови мин.-макс 24 - 40
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	Активно учество	мин.-макс. 12-20
		Теоретска настава Практична настава	бодови /
		до 59 бода	5 (пет) Ф
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Д
		од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц,

		од 85 до 92 бода	9 (девет) Б																
		од 93 до 100 бода	10 (десет) А																
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи ро\сг! презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршиот испит.</p>																	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски																	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата																	
22.	Литература																		
		Задолжителна литература																	
	22.1	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Р.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Артур К. Гајтон, Џон Е. Хол</td> <td>Учебник по медицинска физиологија</td> <td>Академски печат</td> <td>2012</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>С. Петровска</td> <td>Основи на физиологија на спорот</td> <td>Марив-с, Скопје</td> <td>2010</td> </tr> </tbody> </table>	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	1	Артур К. Гајтон, Џон Е. Хол	Учебник по медицинска физиологија	Академски печат	2012	2	С. Петровска	Основи на физиологија на спорот	Марив-с, Скопје	2010		
Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година															
1	Артур К. Гајтон, Џон Е. Хол	Учебник по медицинска физиологија	Академски печат	2012															
2	С. Петровска	Основи на физиологија на спорот	Марив-с, Скопје	2010															
		Дополнителна литература																	
	22.2	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Р.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Poss ME, KeJeyap SJ</td> <td>Pox s pHysfоl o§1ca1 Basís fоr exergcíse apc! spor!</td> <td>\УСВ/Мс Сга\\ - НШ,</td> <td>1998</td> </tr> </tbody> </table>	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	1	Poss ME, KeJeyap SJ	Pox s pHysfоl o§1ca1 Basís fоr exergcíse apc! spor!	\УСВ/Мс Сга\\ - НШ,	1998							
Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година															
1	Poss ME, KeJeyap SJ	Pox s pHysfоl o§1ca1 Basís fоr exergcíse apc! spor!	\УСВ/Мс Сга\\ - НШ,	1998															

1.	Наслов на наставниот предмет	ФИЗИОЛОГИЈА НА ФЕТУС
2.	Код	ДМС/ТИ-11
3.	Студиска програма	СМС/Т, СРТ, СФ, сл
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по медицинска и експериментална физиологија со антропологија
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	7. Број на ЕКТС 1 По избор кредити
8.	Наставник	Проф.д-р Сунчица Петровска
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит од Физиологија
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	

	<ul style="list-style-type: none"> • Запознавање на студентот со физиологија на фетусот и со специфичностите во однос на функционалните карактеристики на органските системи на фетусот во текот на интраутерината матурација. <p>Семинарска работа: од областа на физиологија на фетус</p>																				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Амнионска течност и телесни течности • Физиологија на срцето и на циркулаторниот систем • Физиологија на респираторниот систем • Физиологија на гастроинтестиналниот систем и на метаболизмот • Физиологија на уринарниот систем и одржување на ацидобазна хомеостаза • Физиологија на нервниот и на невроендоокриниот систем <p>Семинарски работи: изборни делови од физиологија на фетусот</p>																				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Интерактивна настава - теоретска и практична</p>																				
13.	Вкупен расположив фонд на време 30																				
14.	Распределба на расположивото време																				
15.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">Форми на наставните активности</td> <td>15.1</td> <td>Предавања-теоретска настава</td> <td>5 часови</td> </tr> <tr> <td>15.2</td> <td>Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа</td> <td>Семинари 10 часови</td> </tr> </table>	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часови	15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Семинари 10 часови													
Форми на наставните активности	15.1		Предавања-теоретска настава	5 часови																	
	15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Семинари 10 часови																		
16.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="3">Други форми на активности</td> <td>16.1</td> <td>Проектни задачи</td> <td>часови</td> </tr> <tr> <td>16.2</td> <td>Самостојни задачи</td> <td>5 часа</td> </tr> <tr> <td>16.3</td> <td>Домашно учење</td> <td>10 часа</td> </tr> </table>	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	16.2	Самостојни задачи	5 часа	16.3	Домашно учење	10 часа										
Други форми на активности	16.1		Проектни задачи	часови																	
	16.2		Самостојни задачи	5 часа																	
	16.3	Домашно учење	10 часа																		
17.	<table border="1"> <tr> <td colspan="2">Начин на оценување</td> <td colspan="2">бодови</td> </tr> <tr> <td>17.1</td> <td>Тестови</td> <td>Писмен дел</td> <td>мин.-макс. 12-20</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Завршен испит</td> <td>Усмен дел</td> <td>мин.-макс. бодови 12-20</td> </tr> <tr> <td>17.2</td> <td>Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)</td> <td>Семинарска работа</td> <td>мин.-макс бодови 24 - 40</td> </tr> <tr> <td>17.3</td> <td>Активно учество</td> <td>Теоретска настава Практична настава</td> <td>мин.-макс. бодови 12-20 бодови /</td> </tr> </table>	Начин на оценување		бодови		17.1	Тестови	Писмен дел	мин.-макс. 12-20		Завршен испит	Усмен дел	мин.-макс. бодови 12-20	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	мин.-макс бодови 24 - 40	17.3	Активно учество	Теоретска настава Практична настава	мин.-макс. бодови 12-20 бодови /
Начин на оценување		бодови																			
17.1	Тестови	Писмен дел	мин.-макс. 12-20																		
	Завршен испит	Усмен дел	мин.-макс. бодови 12-20																		
17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	мин.-макс бодови 24 - 40																		
17.3	Активно учество	Теоретска настава Практична настава	мин.-макс. бодови 12-20 бодови /																		
18.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="6">Критериуми за оценување (бодови/оценка)</td> <td>до 59 бода</td> <td>5 (пет) Ф</td> </tr> <tr> <td>од 60 до 68 бода</td> <td>6 (шест) Е</td> </tr> <tr> <td>од 69 до 76 бода</td> <td>7 (седум) Д</td> </tr> <tr> <td>од 77 до 84 бода</td> <td>8 (осум) Ц</td> </tr> <tr> <td>од 85 до 92 бода</td> <td>9 (девет) Б</td> </tr> <tr> <td>од 93 до 100 бода</td> <td>10 (десет) А</td> </tr> </table>	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф	од 60 до 68 бода	6 (шест) Е	од 69 до 76 бода	7 (седум) Д	од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц	од 85 до 92 бода	9 (девет) Б	од 93 до 100 бода	10 (десет) А							
Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф																		
	од 60 до 68 бода		6 (шест) Е																		
	од 69 до 76 бода		7 (седум) Д																		
	од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц																		
	од 85 до 92 бода		9 (девет) Б																		
	од 93 до 100 бода	10 (десет) А																			

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската настава и семинарите и да освои минимум бодови За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи ро\сг рош! презентација. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршиот испит.																																			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски																																			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата																																			
22.	Литература	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="5">Задолжителна литература</th> </tr> <tr> <th>Р.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Артур К. Гајтон, Џон Е. Хол</td> <td>Учебник по медицинска физиологија</td> <td>Академски печат</td> <td>2012</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>В1асквим ST.</td> <td>Ma1егпа1, Te1a1 апс1 пеопа1а1 рИys1о1оду</td> <td>E1sey er</td> <td>2007</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>ТИогбигп <30.,</td> <td>Tex11ооок оj Te1a1 рГ>ysJo1оду</td> <td>OxJorc! 1JпJyersJ1у</td> <td>1994</td> </tr> <tr> <th colspan="5">Дополнителна литература</th> </tr> <tr> <th>Р.бр</th> <th>4.,</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </tbody> </table>	Задолжителна литература					Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	1	Артур К. Гајтон, Џон Е. Хол	Учебник по медицинска физиологија	Академски печат	2012	2	В1асквим ST.	Ma1егпа1, Te1a1 апс1 пеопа1а1 рИys1о1оду	E1sey er	2007	3	ТИогбигп <30.,	Tex11ооок оj Te1a1 рГ>ysJo1оду	OxJorc! 1JпJyersJ1у	1994	Дополнителна литература					Р.бр	4.,	Наслов	Издавач	Година
Задолжителна литература																																					
Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година																																	
1	Артур К. Гајтон, Џон Е. Хол	Учебник по медицинска физиологија	Академски печат	2012																																	
2	В1асквим ST.	Ma1егпа1, Te1a1 апс1 пеопа1а1 рИys1о1оду	E1sey er	2007																																	
3	ТИогбигп <30.,	Tex11ооок оj Te1a1 рГ>ysJo1оду	OxJorc! 1JпJyersJ1у	1994																																	
Дополнителна литература																																					
Р.бр	4.,	Наслов	Издавач	Година																																	

1.	Наслов на наставниот предмет	БАЛНЕОКЛИМАТОТЕРАПИЈА
2.	Код	ДМС/ТИ-43
3.	Студиска програма	СМС/Т
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по Физикална медицина и рехабилитација
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	Трета/У1 7. Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник	Доц.др.Билјана Митревска
9.	Предуслови за запишување на предметот	Исполнет услов за упис во VI семестар
10.	Цели на предметната програма (компетенции): • Да се запознаат со природните извори на некои физикални агенси (сонце, море, минерални води, пелоиди); -	

	<ul style="list-style-type: none"> • Да се здобие со познавања за начините на лекувањето во балнеоклиматотерапијата • Да се запознае со видовите на минералните води, нивното дејство на човечкиот организам и нивна примена • Да се здобие со способност за примена на минерални води во лекување на заболените и повредените • Да ја спознае улогата на климатотерапијата во лекувањето • Да се запознае со пелоидтерапијата, нејзиното дејство и апликација • Да се запознае со таласотерапијата 			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Минерални води, класификација, механизам на дејство, методи на примена • Пелоидтерапија, видови на пелоид, нивното депонирање, подготвка и регенерација • Физичко-хемиски својства на пелоидот, методи и техники на примена • Климатотерапија, климатски чинители, видови на клима и нивно дејство врз организмот • Таласотерапија, приморска клима, морска вода и нејзино дејство на организмот, • Хелиотерапија • Инхалационатерапија • Бањите во Македонија 			
12.	Методи на учење: предавања			
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	
		16.2	Самостојни задачи	7 часови
		16.3	Домашно учење	8 часови
17.	Начин на оценување		бодови	
	17.1	Тестови		мин.-макс. 1 Континуирана проверка бодови 18-30
		Завршен испит		мин.-макс. Писмендел бодови 18-30 (воколку неја положиле континуираната проверка)

			Студентот е должен да освои минимум одпредвидените бодови. Во спротивно, испитот се смета за неположен.	
17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		мин.-макс Семинарска работа -1 бодови 36-60	
17.3	Активно учество		мин.-макс. Теоретска настава бодови 6-10 *Присуство на теоретска настава 51%-60% 6 бод 61%-70% 7 бод 71%-80% 8 бода 81 %- 90% 9 бода 91 %-100% 10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 59 бода од 60 до 68 бода од 69 до 76 бода од 77 до 84 бода од 85 до 92 бода од 93 до100 бода	5 (пет) Ф 6 (шест) Е 7 (седум) Д 8 (осум) Ц 9 (девет) Б 10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската настава и да освои минимум бодови. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата	
22.	Литература			
		Задолжителна литература		
	22.1	Р.бр	Автор	Наслов
	22.1	1	Е.Николиќ-Димитрова	Основи на физикална терапија
	22.1	2	МЈНадоуј] V.	PJ21ка1па1;егар1ја,
	22.2	Р.бр	Автор	Издавач
	22.2			Година

1.	Наслов на наставниот предмет	ФИЗИКАЛНИ АГЕНСИ ВО ТРЕТМАН НА БОЛКА
2.	Код	ДМС/ТИ-44
3.	Студиска програма	СМС/Т
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по Физикална медицина и рехабилитација
5.	Степен на образование (прв односно втор ЦИКЛУС)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	ТреталТ 7. Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник	Раководителот на катедрата Проф. д-р Ериета Николик-Димитрова
9.	Предуслови за запишување на предметот	Исполнет услов за упис во VI семестар
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели на предметната програма (компетенции):	<ul style="list-style-type: none"> • Запознавање со основните физикални агенси • Запознавање со физиолошкото и тераписко дејство на одделни физикални агенси • Запознавање на дел од најсовремените физикални агенси • Вовед во применливост на овие методи во терапија и научно истражување • Стекнување на знаења и вештини за примена на физикални модалитети во третман на акутна болка • Стекнување на знаења и вештини за примена на физикални модалитети во третман на хронична болка
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава:	<p>Основи на електротерапија</p> <p>Галванотерапија</p> <p>Електрофореза со лекови</p> <p>Дијадинамски струи</p> <p>Интерферентни струи</p> <p>Високофрејментни струи</p> <p>Транскутана електрична нервна стимулација (ТЕНС)</p> <p>Сонотерапија</p> <p>Ласеротерапија со нискоенергетски лазер</p> <p>Магнетотерапија со нискофрејментно магнетно поле</p> <p>Терапија со ударни бранови (SHOCK WAVE Шегару)</p>
12.	Методи на учење: предавања	
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часови
14.	Распределба на расложивото време	

15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	
		16.2	Самостојни задачи	7
		16.3	Домашно учење	8 часови
17.	Начин на оценување			бодови
	17.1 Тестови			мин.-макс. 1 Континисирана проверка бодови 18-30
	Завршен испит		Писмендел (воколку не ја положиле континуираната проверка)	мин.-макс. бодови 18-30
			Студентот е дожен да освои минимум од предвидените бодови. Во спротивно, испитот се смета за неположен.	
	17.2 Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			мин.-макс Семинарска работа -1 бодови 36-60
	17.3 Активно учество		Теоретска настава *Присуство на теоретска настава 51%-60% бода 61%-70% 7 бода 71%-80% 8 бода 81%-90% 9 бода 91%-100% 10 бода	мин.-макс. бодови 6-10
18.	Критериуми за оценување! ?ање (бодови/оценка)		до 59 бода од 60 до 68 бода од 69 до 76 бода од 77 до 84 бода од 85 до 92 бода од 93 до 100 бода	5 (пет) Ф 6 (шест) Е 7 (седум) Д 8 (осум) Ц 9 (девет) Б 10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската настава и да освои минимум бодови. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршиот испит.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата	

22. Литература

Задолжителна литература				
P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1 1	Е.№коH} - ИтФоуа	Основи на физикална терапија	Расегхер Скопје, К.М.	2011
Дополнителна литература				
P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2 1	Basíogб X.K.	Тегар1ск1 НЛкаJш а§енс1. Уо Р121ка1па тесИста 1 гeНаBШfaсѓja. Рппс1р11 ргаќка, №. X. Ое Бѓса, 251-270	Табегпакик Скопје, К.М.	2012
2	Уебег B.S, Нор к.м.	MoJaHѓeH па Г121ка1т а§енсѓ Уо Р121ка1па тeШста 1 гекaБШfaсѓja, иг. K. Вgабот, 459-477.	Табегпакик Скопје, К.М.	2011

1.	Наслов на наставниот предмет	КИНЕЗИТЕРАПИЈА
2.	Код	ДМС/ТИ-45
3.	Студиска програма	СМС/Т
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по Физикална медицина и рехабилитација
5.	Степен на образование (прв односно втор ЦИКЛУС)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	ТреталТ 7. Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник Доцент др. Валентина Коевска	Раководителот на катедрата Проф. д-р Ериета Николик-Димитрова
9.	Предуслови за запишување на предметот	Исполнет услов за упис во VI семестар
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Запознавање со основните принципи на примената на кинезитерапијата во терапија и профилакса во процесот на медицинската рехабилитација • Запознавање со знаењата за позитивно дејтсво на кинезитерапијата на психичката и социјална работа на болните • Запознавање со методите на кинезитерапијата • Запознавање со средствата во кинезитерапијата • Запознавање со кинезитерапијата како тераписка процедура со свои индикации и контраиндикации 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Да ја поврзат ефикасноста на кинезитерапијата во взајемност со другите физикални агенси 		
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Местото на кинезитерапијата во физикалната медицина и рехабилитација • Биолошко дејство на кинезитерапијата врз локомоторниот, нервниот, кардиоваскуларниот, респираторниот и дигестивниот систем • Дејството на кинезитерапијата врз психичката состојба на болниот,, социјалната и професионалната положба на болниот • Цели на кинезитерапијата • Средства на кинезитерапијата • Принципи на кинезитерапијата • Дозирање на кинезитерапијата • Почетна положба на изведување на вежбите • Опрема за кинезитерапијата • Методи на следење и евидентиција во кинезитерапијата • Рекреативна гимнастика и кинезитерапија низ спортските активности 		
12.	<p>Методи на учење: предавања</p>		
13.	Вкупен расположив фонд на време		30 часови
14.	Распределба на распложивото време		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи
		16.2	Самостојни задачи
		16.3	Домашно учење
17.	Начин на оценување бодови		
	17.1 Тестови		
	МИН.-МАКС. 1 Континуирана проверка бодови 18-30		
	Завршен испит		
	МИН.-МАКС. Писмен дел бодови 18-30 (во колку не ја положиле континуираната проверка) Студентот е должен да освои минимум од предвидените бодови. Во спротивно, испитот се смета за неположен.		
17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	МИН.-МАКС Семинарска работа -1 бодови 36-60	
		МИН.-МАКС.	
17.3	Активно учество	МИН.-МАКС.	

			Теоретска настава бодови 6-10 *Присуство на теоретска настава 51%-60% 6 бод 61%-70% 7 бода 71%-80% 8 бода 81 %- 90% 9 бода 91 %-100% 10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф		
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е		
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Д		
		од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц		
		од 85 до 92 бода	9 (девет) Б		
		од 93 до100 бода	10 (десет) А		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската настава и да освои минимум бодови. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршиот испит.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
22.1	Задолжителна литература				
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1	Мирослава Стојановска	Основи на кинезитерапија	Пергамент паблик	2010
22.2	Дополнителна литература				
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1	Ериета Николик-Димитрова	Кинезитерапија, Физикална медицина и рехабилитација,	Ласерџет, Скопје,Р.М.	2009
	2	Мартин Д.Хофман и сор.	Терапевски вежби Ур.Ц. Де Лиса,389-435	Табернакул Скопје, Р.македнија	2011

1.	Наслов на наставниот предмет	ЦЕРЕБРОВАСКУЛАРЕН ИНСУЛТ-ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ
2.	Код	ДМС/ТИ-46

3.	Студиска програма	СМС-Т					
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по неврологија					
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус					
6.	Академска година/семестар	По избор 7. Број на ЕКТС 1 кредити					
8.	Наставник	Проф.д-р Наталија Долненец-Банева					
9.	Предуслови за запишување на предметот	Добиен потпис од неврологија					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Да ги препознава карактеристиките на ЦВИ • Да нарави разлика меѓу одделните типови на ЦВИ • Да го се диференцира ЦВИ од други заболувања • Да ги открие и запознае основните фактори на ризик во настанувањето на ЦВИ • Да се запознае со принципите на третман на одделните видови ЦВИ 						
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Дефиниција, класификација, патоанатомија. патофизиологијана • Клиничка слика и дијагностика (основни принципи на КТМ) на ЦВИ • Ризик фактори за појавана ЦВИ • Приод на болен со ЦВИ • Општи и специфични мерки во третманот на ЦВИ • Третман на ЦВИ • Практична настава: <ul style="list-style-type: none"> • обработка на болен со ЦВИ (анамнеза и невролошки статус) • презентација на случаи и заедничка дискусија • самостојна презентација на случај • можност за квиз одговори (казуси, примери) 						
12.	Методи на учење: <ul style="list-style-type: none"> • Предавања и дискусији, вежби/работилници, пракса 						
13.	Вкупен расположив фонд на време	15 часа					
14.	Распределба на расположивото време	10 часа предавања, вежби, семинари 5 часа домашно учење					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часови			
		15.2	Вежби, семинари, тимска работа	Вежби и Семинари вкупно 5 часови			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови			
		16.2	Самостојни задачи	часови			
		16.3	Домашно учење	5 часови			

17.	Начин на оценување бодови				
17.1	Тестови	мин.-макс.			
	Завршен испит	Усмендел	бодови	мин.-макс.	15-25
17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	бодови	мин.-макс	25-35
17.3	Активно учество	Теоретска настава Практична настава	бодови бодови	мин.-макс.	10-20 10-20
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода од 60 до 68 бода од 69 до 76 бода од 77 до 84 бода од 85 до 92 бода од 93 до100 бода	5 (пет) Ф 6 (шест) Е 7 (седум) Д 8 (осум) Ц 9 (девет) Б 10 (десет) А		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи роѓен/презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршиот испит.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1	П.Пемов	Цереброваскуларни болести	Култура	2004
	Дополнителна литература				
22.2	P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1	ЦД и други материјали во електронска форма за вежби			

1.	Наслов на наставниот предмет	ЦЕРЕБРОВАСКУЛАРНИ БОЛЕСТИ
----	------------------------------	---------------------------

2.	Код	ДМС/ТИ-12		
3.	Студиска програма	СМС-Т, СФ, СЛ, СРТ		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по неврологија		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Тригодишни стручни студии		
6.	Академска година/семестар	По избор	7.	Број ЕКТС кредити на 1
8.	Наставник	Проф.д-р Анита Арсовска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма:	<ul style="list-style-type: none"> • запознавање со етиологијата, факторите на ризик, клиничката слика и современите дијагностички методи кои се користат кај пациентите со цереброваскуларни болести • запознавање со современите тераписки принципи на лекување на цереброваскуларните болести 		
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава:	<ul style="list-style-type: none"> • Етиологија, фактори на ризик и поделба на цереброваскуларните болести • Современа дијагностика и третман на цереброваскуларните болести Практична настава: <ul style="list-style-type: none"> • Преглед на пациенти со цереброваскуларни болести 		
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинари			
13.	Вкупен расположив фонд на време	15		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	5 часови
		15.2.	Вежби, Семинари	Вежби 5 часови Семинари 5 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	
17.	Начин на оценување	бодови		
	17.1 Континуирани проверки	мин.-макс.		
	17.2 Завршен испит	мин.-макс. Усмен дел бодови 15-25		
	17.3 Семинарска работа/проект (презентација: усмена)	мин.-макс. Семинарска работа бодови 25-35		
	17.4 Активно учество	мин.-макс. Теоретска настава бодови 10-20 Практична настава бодови 10-20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Р	
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е	
		од 69 до 76 бода	7 (седум) И	

		од 77 до 84 бода	8 (осум) С
		од 85 до 92 бода	9 (девет) В
		од 93 до 100 бода	10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи ро\\ег рош! презентација. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности. континуираните проверки и завршиот испит.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата	
22.	Литература		
	22.1.	Задолжителна литература 1. Петрова В и сор. Основни принципи на современата неврологија. Просветно дело 2002	
	22.2.	Дополнителна литература 1. Арсовска А, Поповски А. Доплер сонографија во васкуларната патологија. Борографика 2009	

1.	Наслов на наставниот предмет	АЛЕРГИСКИ РИНТИС			
2.	Код	ДМС/ТИ-13			
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, сл			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра по оториноларингологија			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	По избор	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф. Јане Нетковски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма: Проширување и надградување на знаењата од областа на ринологијата и алергиските заболувања.				
11.	Содржина на предметната програма: Општиот дел од содржината се однесува на контрола на средината, употребата на фармаколошки средства и специфична имунотерапија на алергискиот ринитис како и примена на климотерапија и респираторна рехабилитација. Посебниот дел од предметната програма е посветен на алергискиот ринитис и бронхијалната астма како сериозна коморбидна состојба.				
12.	Методи на учење: предавања				
13.	Вкупен расположив фонд на време				

14.	Распределба на расложивото време		
15.	Форми на наставните активности	15.1. Предавања-теоретска 15 часа настава	
		15.2. Вежби, Семинари	
16.	Други форми на активности	16.1. Пракса 16.2. Самостојни задачи 16.3. Домашно учење	
17.	Начин на оценување		бодови
	17.1 Континуирани проверки		МИН.-МАКС.
	17.2 Завршен испит		МИН.-МАКС.
	17.3 Семинарска работа/проект (презентација: усмена)	x	МИН.-МАКС.
	17.4 Активно учество		МИН.-МАКС.
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода од 60 до 68 бода од 69 до 76 бода од 77 до 84 бода од 85 до 92 бода од 93 до 100 бода	5 (пет) Р 6 (шест) Е 7 (седум) 0 8 (осум) С 9 (девет) В 10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		
22.	Литература	1 Задолжителна литература 1. „Алергиски болести и лекување” - Проф. Владимир Цветанов Дополнителна литература 22.2. 1. „Клиничка анатомија на нос и параназални синуси” Проф. Јане Нетковски	

1.	Наслов на наставниот предмет	НЕОНАТОЛОГИЈА
2.	Код	ДМС/ТИ-14
3.	Студиска програма	СМС/Т,СРТ,СФ,СЛ
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Клиника за педијатрија, Катедра по педијатрија
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус

6.	Академска година/семестар	Зимски семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Доцент др. Татјана Јаковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Медицински факултет, додипломска настава, изборен предмет, неонатологија			
10.	Цели на предметната програма: Студии за медицински сестри и техничари, изборен предмет, неонатологија				
11.	Содржина на предметната програма: • Физиологија на новородено и адаптација на надворешни услови • Ризично новородено • Жолтици кај новородено • Инфекции и сепси на новородено • Недоносено • Хеморагична болест кај новородено • Физиологија на исхрана кај новородено				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	15 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Теоретска настава = 7 часа, практична настава = 8 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1. Предавања-теоретска 7 часа настава			
		15.2. Вежби, Семинари 8 часа			
16.	Други форми на активности	16.1. Пракса 5 часа			
		16.2. Самостојни задачи 2 часа			
		16.3. Домашно 1 час			
17.	Начин на оценување		бодови		
	17.1 Континуирани проверки	5-10	мин.-макс.		
	17.2 Завршен испит	10-20	мин.-макс.		
	17.3 Семинарска работа/проект (презентација: усмена)	20-30	мин.-макс.		
	17.4 Активно учество	20-40	мин.-макс.		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Р		
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е		
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Б		
		од 77 до 84 бода	8 (осум) С		
		од 85 до 92 бода	9 (девет) В		
		од 93 до 100 бода	10 (десет) А		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на теоретска настава 51%-60%/ 5 дена 61%-70%/6 бода 71%-80%/7 бода 81%-90%/8 бода 91%-100%/10 бода			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Предавања,вежби,семинари
22.	Литература	
	22.1.	Задолжителна литература 1. Авторизирани предавања
	22.2.	Дополнителна литература=Мардешик педијатрија

1.	Наслов на наставниот предмет	КОМУНИКАЦИИ		
2.	Код	ДМС/ТИ-15		
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СЛ, СРТ		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за Психијатрија и медицинска психологија ЈЗУ УКлиника за психијатрија ул. Белградска б. б.		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	Втора	7. Бр.на ЕКТС кредити	1
7.		Раководител на Катедра Проф. д-р Марија Ралева, Наставата ја изведуваат проф. д-р Викторија Вујовиќ и научен соработник д-р Мира Полазаревска		
8.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
9.	Цели на предметната програма:	<ul style="list-style-type: none"> • Совладување на комуникациски вештини • Конфликти и нивно разрешување 		
10.	Содржина на предметната програма: Teogefska pas(a)\a: <ul style="list-style-type: none"> • Комуникација помеѓу медицинската сестра/ логопедот / радиотехнологот /физиотерапевтот и пациентот: Преглед • Вештини на поставување прашања, вештини на слушање • Невербално однесување. • Споделување информации- Модели и методи. Вештини за градење на врската • Вештини на советување. Вештини на убедување • Разубедување на лицата кои без причини се грижат за здравјето • Вештини на комуникација со деца и родители/Вештини на комуниација со постари лица. • Соопштување на прогнозата, надежта и ризикот • Справување со хронични болести и уморањс/ неисполнување на очекувањата / измама • Соочување со незадоволството на пациентот. Преговарачки вештини • Телекомуникации во здравствена нега. 			

	• Конфликти и нивно разрешување			
11.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска)			
12.	Вкупен расположив фонд на време 15 часа			
13.	Распределба на расположивото време			
14.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	10 часа
		15.2.	Вежби. Семинари	5 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	
17.	Начин на оценување			
17.1	Тестови	мин.-макс. Континуирани проверки Завршен испит		
17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена/ усна)	мин.-макс 5- 10		
17.3	Активно учество	мин.-макс. Теоретска настава Практична настава		
1-3		1-3 4-7		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	<60	5	
		60-68	6	
		68-76	7	
		76-84	8	
		84-92	9	
		92-100	10	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови. За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи рољег рош! презентација. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки. а врз основа на збирот на бодовите од сите активности и завршиот испит.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата		
22.	Литература			
	Задолжителна литература	22.1.	К.Р.Сетурам ан.	Комуникациски вештини во клиничакта практика (Комуникација
				Табернакул
				2010 г.

				помеѓу пациентот и докторот)		
--	--	--	--	------------------------------	--	--

1.	Наслов на наставниот предмет	ПСИХОСОМАТСКИ БОЛЕСТИ				
2.	Код	ДМС/ТИ-16				
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СЛ, СРТ				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за Психијатрија и медицинска психологија ЈЗУ УКлиника за психијатрија, ул. Белградска б. б.				
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	Трета/ VI	7. Бр.на ЕКТС кредити	1		
7.	Наставник	Раководител на Катедра Проф. д-р Марија Ралева, Наставата ја изведуваат проф. Др Марија Ралева, и проф. д-р Димитар Боневски				
8.	Предуслови за запишување на предметот	Земен потпис по предметите Мед. нега во психијатрија (СМС-Т), Психијатрија и психотерапија (СЛ), Психијатрија (				
9.	Цели на предметната програма (компетенции):	<ul style="list-style-type: none"> • Усвојување на холистички пристап кон психосоматските болести • Совладување на практичното и теоретското знаење од областа на психосоматските болести • Стекнување знаења за Консултативна (лијезон) психијатрија 				
10.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава:	<ul style="list-style-type: none"> • Вовед, дефиниција, причина, и историјат на психосоматската медицина • Телото помеѓу биологијата и психологијата • Емоции, физиологија и структурни промени • Школи и правци на психосоматската медицина • Стрес и теориите на стресот • Психосоматски болести: <ul style="list-style-type: none"> - Функционален соматски синдром - Хроничен синдром на замор - Бо\ Баск рат синдром - Психосоматски болести во Кардиологија - Психосоматски болести во гастроентерологија - Психосоматски болести во пулмологија - Психосоматски болести во ендокринологија - Психосоматски болести во онкологија - Психосоматски болести во дерматовенерологија - Психосоматски болести во неурологија • Конверзија и психосоматските болести (психофизиолошки растројства) • Лекување: фармакотерапија и психотерапија 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Консултативна (лијазон) психијатрија • биофидбек и мониторирање на психосоматските состојби <p>Вежби:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Клинички презентации на Функционален соматски синдром <ul style="list-style-type: none"> - Хроничен синдром на замор - Бото баск рат синдром - Психосоматски болести во Кардиологија - Психосоматски болести во гастроентерологија - Психосоматски болести во пулмологија - Психосоматски болести во ендокринологија - Психосоматски болести во онкологија - Психосоматски болести во дерматовенерологија - Психосоматски болести во неурологија 													
11.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска)													
12.	Вкупен расположив фонд на време	15 часа												
13.	Распределба на расположивото време													
14.	Форми на наставните активности	<table border="1"> <tr> <td>15.1.</td><td>Предавања-теоретска настава</td><td>10 часа</td></tr> <tr> <td>15.2.</td><td>Вежби, Семинари</td><td>5 часа</td></tr> </table>	15.1.	Предавања-теоретска настава	10 часа	15.2.	Вежби, Семинари	5 часа						
15.1.	Предавања-теоретска настава	10 часа												
15.2.	Вежби, Семинари	5 часа												
16.	Други форми на активности	<table border="1"> <tr> <td>16.1.</td><td>Пракса</td><td></td></tr> <tr> <td>16.2.</td><td>Самостојни задачи</td><td></td></tr> <tr> <td>16.3.</td><td>Домашно учење</td><td></td></tr> </table>	16.1.	Пракса		16.2.	Самостојни задачи		16.3.	Домашно учење				
16.1.	Пракса													
16.2.	Самостојни задачи													
16.3.	Домашно учење													
17.	Начин на оценување													
17.1	Тестови	<table border="1"> <tr> <td>Континуирани проверки</td><td>мин.-макс.</td></tr> <tr> <td>Завршен испит</td><td>40 - 80 бодови</td></tr> </table>	Континуирани проверки	мин.-макс.	Завршен испит	40 - 80 бодови								
Континуирани проверки	мин.-макс.													
Завршен испит	40 - 80 бодови													
17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена / усна)	<table border="1"> <tr> <td>мин.-макс</td></tr> <tr> <td>5-10</td></tr> </table>	мин.-макс	5-10										
мин.-макс														
5-10														
17.3	Активно учество	<table border="1"> <tr> <td>Теоретска настава</td><td>мин.-макс.</td></tr> <tr> <td>Практична настава</td><td>1-3</td></tr> <tr> <td></td><td>4-7</td></tr> </table>	Теоретска настава	мин.-макс.	Практична настава	1-3		4-7						
Теоретска настава	мин.-макс.													
Практична настава	1-3													
	4-7													
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	<table border="1"> <tr> <td><60</td><td>5</td></tr> <tr> <td>60-68</td><td>6</td></tr> <tr> <td>68-76</td><td>7</td></tr> <tr> <td>76-84</td><td>8</td></tr> <tr> <td>84-92</td><td>9</td></tr> <tr> <td>92-100</td><td>10</td></tr> </table>	<60	5	60-68	6	68-76	7	76-84	8	84-92	9	92-100	10
<60	5													
60-68	6													
68-76	7													
76-84	8													
84-92	9													
92-100	10													
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови.</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи ро\сг роѓи! презентација. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности и завршиот испит.</p>												

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски								
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата								
22.	Литература	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>Задолжителна литература</td> </tr> <tr> <td>22.1.</td> <td>Чадловски и Психијатрија том кор.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>2</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Просветно дело 2004</td> </tr> </table>		Задолжителна литература	22.1.	Чадловски и Психијатрија том кор.		2		Просветно дело 2004
	Задолжителна литература									
22.1.	Чадловски и Психијатрија том кор.									
	2									
	Просветно дело 2004									

1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ И СТРУКТУРНИ КОМПЕТЕНЦИИ НА ЗДРАВСТВЕНИТЕ ПРОФЕСИОНАЛАЦИ
2.	Код	ДМС/ТИ-17
3.	Студиска програма	СМС-Т, СРТ, СФ, сл
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по социјална медицина, Катедра по епидемиологија и Катедра по интерна медицина
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	7 Број на ЕКТС По избор кредити
8.	Наставник	Проф.д-р Елена Косевска Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска Проф. д-р Љубица Георгиевска Исмаил
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Генерална цел: Да се зајакнат културолошките и структурните компетенции на студенти идни здравствени професионалци за надминување на нееднаквоста, диспаритетите, невидливата дискриминација, како и влијанието на социо-економските фактори при здравствената заштита на пациентите со посебен фокус на маргинализираните групи. Други цели: <ul style="list-style-type: none"> • стекнување на знаења, вештини и техники за практикување на наративната медицина со фокус на културолошките и структурните компетенции при здравствената заштита; • проучување на примери за нееднаквости при здравствената заштита со посебен фокус на вулнерабилните групи; 	

	<ul style="list-style-type: none"> сензibilizација за прифаќање на правата за здравје и еднаквост во национален и европски контекст. 							
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> Наративна медицина, наративна етика и техника-поими (односите здравствен работник-пациент, во секојдневната клиничка пракса); Етички аспекти на истражувања врз луѓе и кај ранливото население; Културолошки компетенции -дефиниција, важноста на културолошките разлики во медицински контекст (културна идентификација, јазични бариери, метод на комуникација итн.), интеркултурно образование; Структурни компетенции (поим за "структурна ранливост", извори и ефекти од социо-економската нееднаквост); Медицинска одговорност за недискриминација (во релација со пациентите..), ставови, знаење, вештини; Здравствен систем, право на здравје, процеси на дискриминација (стереотипи, предрасуди, разлики), принципи на недискриминација во ЕУ и во национални рамки; Набљудување на феноменот на дискриминација со соодветен пристап на заштитата на здравјето кај вулнерабилните групи (ХИВ позитивни лица, жени и деца жртви на насилиство, Ј1ГБТИ лица, сексуални работници, лица кои користат дроги, лица со неспособност, роми. сиромашни луѓе, и други групи); Анализа на статусот на Ромите, како најзастапени вулнерабилни групи (историја, здравје, култура, вработување, јазик. социо-економски статус, еманципација итн., (во Европски и национален контекст); Поимот еднаквост и неговите претпоставки: формална и суштинска равноправност меѓу различните социјални групи и намалување на здравствените разлики; Респектирање на човековите права за живот, здравје, приватност, фамилијарен живот и недискриминација. <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> презентација на случаи од клиничката пракса; организирање на отворена дискусија во мали групи на зададена тема; игра на улога според зададено сценарио; вежбање на техники за слушање. пишување, комуникација, интерпретација, набљудување итн. <p>Есеј: Пишување на есеј на зададена тема</p>							
12.	<p>Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, есеј</p>							
13.	Вкупен расположив фонд на време 30							
14.	Распределба на расположивото време							
15.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">Форми на наставните активности</td> <td>15.1</td> <td>Прсдавања-теоретска настава</td> <td>4 часови</td> </tr> <tr> <td>15.2</td> <td>Вежби (работка во мали групи. есеј. тимска работа)</td> <td>Вежби 10 часови Есеј 1 час</td> </tr> </table>	Форми на наставните активности	15.1	Прсдавања-теоретска настава	4 часови	15.2	Вежби (работка во мали групи. есеј. тимска работа)	Вежби 10 часови Есеј 1 час
Форми на наставните активности	15.1		Прсдавања-теоретска настава	4 часови				
	15.2	Вежби (работка во мали групи. есеј. тимска работа)	Вежби 10 часови Есеј 1 час					

16.	Други формина активности	16.1	Проектни задачи																									
		16.2	Самостојни задачи																									
		16.3	Домашно учење	15 часови																								
17.	Начин на оцнување		бодови																									
	17.1 Тестови		МПН.-макс. /																									
	Завршен испит		Усмендел	бодови	МИН.-макс. 15-25																							
	17.2 Есеј		Пишуваче есеј	бодови	МИН.-макс 25 - 35																							
	17.3 Активно учество		Теоретска настава Практична настава	бодови бодови	МИН.-макс. 10-20 10-20																							
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф																								
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е																								
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д																								
		од 77 до 84 бода		8 (ОСУМ) Ц																								
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б																								
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А																								
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови. За да пристапи на завршен испит студентот треба да напише есеј на зададена тема во писмена форма. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, и завршниот испит.																										
20.	Јазик на кој се извршува наставата	Македонски																										
21.	Метод на следсъс на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците кои учествуваат во изведувањето на наставата																										
22.	Литература																											
	Задолжителна литература																											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>P.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Уасле Аслагаслоае СпсЛпа ОаугЛоукЛ МП1ае1а Ушо1 ОегЛепи Оег§е1у Санси1оп</td> <td>ЕЛисс апс! поп-сИспттаЛоп оѓ и1пгак>1е §гои�р т Ше НеаИИ sys!ет</td> <td>ЕЛЛига „От.Т. Ц. М. Е. 1ас1, Соруп§Н1. АП1S.</td> <td>2011</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>К11а СНагоп</td> <td>Рппс1р1ес апЛ PracOcc of КааггаOcc МесИсте</td> <td>ОхфогЛ кJшуегsЛу Press</td> <td>2017</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>SeШ М. Но1шес. Ke11у К. Кп1§Н1</td> <td>S1tс1ига1 сотрекепсу</td> <td>РН 290 - Sprп§ 2015, Hf1р:/ЉЛ.1уЉо1т es</td> <td>2015</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Јлкцап СНега1а</td> <td>Нfскогу апЛ СиКиге</td> <td>Ec1 АПJS Рпп1ес!</td> <td>2010</td> </tr> </tbody> </table>				P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	1	Уасле Аслагаслоае СпсЛпа ОаугЛоукЛ МП1ае1а Ушо1 ОегЛепи Оег§е1у Санси1оп	ЕЛисс апс! поп-сИспттаЛоп оѓ и1пгак>1е §гои�р т Ше НеаИИ sys!ет	ЕЛЛига „От.Т. Ц. М. Е. 1ас1, Соруп§Н1. АП1S.	2011	2	К11а СНагоп	Рппс1р1ес апЛ PracOcc of КааггаOcc МесИсте	ОхфогЛ кJшуегsЛу Press	2017	3	SeШ М. Но1шес. Ke11у К. Кп1§Н1	S1tс1ига1 сотрекепсу	РН 290 - Sprп§ 2015, Hf1р:/ЉЛ.1уЉо1т es	2015	4	Јлкцап СНега1а	Нfскогу апЛ СиКиге	Ec1 АПJS Рпп1ес!
P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година																								
1	Уасле Аслагаслоае СпсЛпа ОаугЛоукЛ МП1ае1а Ушо1 ОегЛепи Оег§е1у Санси1оп	ЕЛисс апс! поп-сИспттаЛоп оѓ и1пгак>1е §гои�р т Ше НеаИИ sys!ет	ЕЛЛига „От.Т. Ц. М. Е. 1ас1, Соруп§Н1. АП1S.	2011																								
2	К11а СНагоп	Рппс1р1ес апЛ PracOcc of КааггаOcc МесИсте	ОхфогЛ кJшуегsЛу Press	2017																								
3	SeШ М. Но1шес. Ke11у К. Кп1§Н1	S1tс1ига1 сотрекепсу	РН 290 - Sprп§ 2015, Hf1р:/ЉЛ.1уЉо1т es	2015																								
4	Јлкцап СНега1а	Нfскогу апЛ СиКиге	Ec1 АПJS Рпп1ес!	2010																								

			т Кота сиИиге, 1пНѓап РНПозорНу р. 90	Crafoya, 2010.	
	5	See Ветарс1 Е. \\УИН1ey Jr. & Mary E. KHe	ТИе psycHo1o§у оѓ прејисИсе апс! HíscpttаНоп, Seconps! есИНоп	\\УaHs\\ог(И Сеп§§а§е Иеатгпс, 2010	2010
	Дополнителна литература				
	P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2	1	CasJaneHa Hс1<1e., Ho1tes SeШ M, Ma<Jп§a1 OS., ОеTпкJac! Уоип§ Мапа-Е1ена, Beyelег Каопн. OicsaHa Jates	1тГТ§гaНоп as a Socfa1 Ое(егтап(оѓ НеaНИ	Аппи. Key. РиИНс НеaНИ 2015.36:375-392.	2015
	2	ЦиесaHa J., Ho1tes SM, SиeK., Boиg§ols РИ.,	Ке-ѓпуѓ§огaНп§ (Ие socfa1 IfsJogy: "S(гис(ига1 уил пегаИПНу" as a (oo 1 оѓ протоРп§ s(гис(ига1 сотрЕjence т НеaНИ саге.	АсаHетѓс МеHѓсѓпе s(тсПла1 УиПгегаИПНу МаписпрП 1-17	2015
	3	СНагоп Kj(a, Негтапп№1Пе, 0е\т МНHaef	C1ose KeacИп§ апН СреaНee \Уп(т§ т CHшса1 ЕHисaНоп: TeacHѓп§ аИеpНоп, Кергесен(аНоп ап<1 AfHНaНоп	АсаHетѓс тeHѓсѓпе	2015
	4	JопaЉап M. Me(г1 Helepa Напsep	S(тс(ига1 сотрЕjесу: ТИеоп2Гп§ а пе\у тесHса1 еп§а§етеп(\уHH sH§та апН тсциа1Пу S(тс(ига1 SH§та апН PopgHaНоп НеaНИ	Socfa1 Scѓence & МеHѓсѓпе YoНипе 103. Pa§es 126- 133	2014

1.	Наслов на наставниот предмет	МЕНАЏМЕНТ ЗА КВАЛИТЕТ НА ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ (ТЦМ) ВО ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО
2.	Код	ДМС/ТИ-18
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, сл
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за Социјална медицина

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус
6.	Академска година / семестар	Изборен, 7. Број на ЕКТС VI семестар кредити
8.	Наставник	Одговорен наставник: Проф. д-р Моме Спасовски
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Изготвување на листа од јавноздравствени проблеми поврзани со полето на работа 2. Поставување на проблемот (ргокПет slal етеп!) и целите за подобрување на состојбите (ѓтругоуетеп! 1аг§е1) 3. Изготвување на листа на причини за настанок на проблемот 4. Можни мерки за редукција или елиминација на причините 5. Планирање за мерење на тоа колку добро проблемот е решен 6. Планирање за одржување на напредокот	
11.	Содржина на предметната програма: 1. Причина за подобрување на состојбите -Вратс1огтт§ (листа на идеи за приоритетни јавноздравствени проблеми) -Гласање -Критериуми за одредување на приоритет -Постапки за одредување на причините за избор на соодветниот приоритетен јавноздравствен проблем(шематски приказ - Р1о\\сИаг1) 2. Сегашна состојба -Алатки: таблица (сИесксИее!), графикиони (Баг сИаг1). Раге1о сНар! 3. Анализа -Развивање на "Причина-Ефект" дијаграм (Рибина коска - НsНИопе) -Методи за потврдување на вистинските причини за јавноздравствениот проблем 4. Мерки со мерливи вредности -Развивање на таблица (СоШНегтесаигрес Ма1пх) -Cos1-ВепеH1 Ана1ys1s Бариери и предности -Изработка на детален план (кој, што, кога) езултати Алатки: - компарација(споредба) на состојбите пред и по мерките -приказ на податоците со табели, дијаграми, Раге1о СНаг! /тандардизација -Воведување на мерките во редовната работа на здравствените работници во процесот на здравствената заштита -Формирање на мониторинг систем -Подготовка на упатства -Едукација на вработените - Повторување на успехот во други подрачја Гдни планови -Лекции научени ол спроведениот проект	
12.	Методи на учење: Теоретска настава: предавање, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од областа Практична настава: семинари, вежби со калкулации и анализа на податоци, демонстрација, компјутерска симулација, Индивидуална работа: дискусији, евалуација на научна литература, консултации, консултации по сегменти од интерес, есеи, семинарска работа	
13.	Вкупен расположив фонд на време	Теоретска настава: 10часа

		Практична настава - 5 часа Индивидуална работа: 15 часа
14.	Распределба на расположивото време	
15.	Форми на наставните активности	Часови
		Вид на активност
		Теоретска настава 10
		Семинари 5
		Индивидуална работа
	Други форми на активности	Вкупно 15
16.		16.1. Проектни задачи
		16.2. Самостојни задачи
		16.3. Домашно учење
17.	Начин на оценување	
17.1.	Тестови	Усмендел бодови мин - макс 15-25
17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа бодови мин - макс 25 - 35
17.3.	Активност и учество	Теоретска настава бодови мин - макс 10-20 Практична настава бодови 10-20
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода 5 (пет) (Р)
		од 60 до 68 бода 6 (шест) (Е)
		од 69 до 76 бода 7 (седум) (И)
		од 77 до 84 бода 8 (осум) (С)
		од 85 до 92 бода 9 (девет) (В)
		од 93 до 100 бода 10 (десет) (А)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности. континуираните проверки и завршниот испит.
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата

1.	Наслов на наставниот предмет	ЗДРАВЈЕ НА МИГРАНТИ							
2.	Код	ДМС/ТИ-19							
3.	Студиска програма	СМС/Т, СРТ, СФ, сл							
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по социјална медицина							
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус							
6.	Академска година/семестар	По избор	7. Зимски /летен	Број на ЕКТС кредити	1				
8.	Наставник	Проф. д-р (Гимка Тозија							
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема							
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>По завршувањето на овој предмет, студентот ќе го продлабочи знаењето од областа на здравјето на мигрантите како јавно здравствен проблем и би требало да биде способен да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ги препознава главните категории на мигранти и нивните карактеристики • ги знае главните фактори кои придонесуваат за дискриминација и лошо здравје на мигрантите и бегалците и ограничениот пристап до здравствена заштита, кој исто така претставува бариера за нивната интеграција во земјата домаќин • има знаења за постоечката легислатива за човековите права и правата за здравје во земјата и Европа • да ги препознае бариерите за здравствена заштита со акцент на земјата домаќин • да биде свесен за состојбата со мигрантите глобално и во Европа 								
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вовед во главните категории на мобилните популации мигранти, бегалци, баратели на азил, и недокументирани мигранти • Вовед во клучните концепти кои доведуваат до здравствена нееднаквост, како што се етничка припадност, пол, социјален статус, култура, сиромаштија и неписменост, како и за влијанието на дискриминацијата и расизмот врз здравјето • Разлики помеѓу мигрантите, барателите на азил и недокументираните мигранти • Причини за сегашната мобилност на населението во светот • Фактори кои придонесуваат за лошо здравје на мигрантите и бегалците • Причини за сегашната миграција во светот и Европа • Моментална состојба во земјата односно профил, услови за живеење на мигрантите, недокументираните мигранти и бегалците • Легислатива за човекови права и права за пристап до здравствени услуги за различни категории (мигранти, бегалци, недокументирани мигранти) во земјата и Европа • Политика за интеграција на миграции • Податоци и истражување за миграции • Одговор на здравствениот систем <p>Семинарска работа: Изработка на семинарска задача.</p>								
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Интерактивна настава, семинари, вежби, интерактивни работилници, групна практична работа и теренска работа во заедницата</p>								
13.	Вкупен расположив фонд на време	15 часа							

14.	Распределба на распложивото време		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава 5 часа
		15.2.	Семинари 10 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса
		16.2.	Самостојни задачи
		16.3.	Домашно учење
17.	Начин на оценување		
17.	17.1 Континуирани проверки		
	17.2 Завршен испит		
	17.3 Семинарска работа/проект (презентација; усмена)		
	17.4 Активно учество		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	
		6 (шест) Е	
		7 (седум) И	
		8 (осум) С	
		9 (девет) В	
		10 (десет) А	
19.	Услов за потпис и полагање Условувачки критериуми: на завршен испит	<p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи ро\\-ег рош! презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности. <u>континс ираните проверки и завршиот испит.</u></p>	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата	
22.	Литература		
	Задолжителна литература		
	22.1. 1. \УНО Неа1Љ НЈегасу: Тке соНб Гас1с - \УНО/Еигоре - \Yor1с1. \Yor1с1 ОгцашгаНоп 2013		

		2.	(а) 1п1етапопа1 пп§гапоп, кеа1Љ апс! Иитап п§п1s. \Уог1с1 Неа1Љ Ог§аш2апоп, 0111 се оѓШе Н1§И Сотппssшпег тог Нитап Кѓ§1пс апс! Ше 1п1етапопа1 Ог§аш2апоп тог M1§гапоп. 2013	
		3.	Ф)Мтгапоп апс! ИеаНИ т Ље Еурореап Тјшоп ЕигоНеаНИ 16(1) 2010, ЃSE НеаHH. Боппоп ScИoo1 ofЕсопоппс апс! Роппса! Scспсе. ЕJпНес! Кт§пот.	
		4.	Ти1с1ппску Т, Уагаујкоуа Е. Тке пе\\ риБис ИеаЉЛТпгJ ЕЉпоп. E1sey1er. AcacJеппs Press. 2014	
		Дополнителна литература		
	22.2.	1.	(с) Ното ИеаНИ sysfets сап аскѓress НеаHH тецшпес Нпкес! 1о ппцгапоп апс! еЉшспу. Впеѓтц оп роHсу 1ssues ргосJисес! Љгоизп Ље \УНО/Еигорсан Сотппssшп оп еципу ргојесќ СоренНаѓен. \УНО	
		2.	(J)1OM. Ситтагу КероН оп Ље M1РЕХ НеаHH SpapcJ апп Соиппу КероНs. 2016	

1.	Наслов на наставнот предмет	ОЦЕНКА НА ЗДРАВЈЕ И СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ ЗА ЗДРАВЈЕ ВО ЗЕДНИЦАТА			
2.	Код	ДМС/ТИ-20			
3.	Студиска програма	СМС/Т, СРТ, СФ, СЛ			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по социјална медицина			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	По избор	7. Зимски /летен	Број ЕКТС кредити	на 1
8.	Наставник	Проф. д-р 9 >имка Тозија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на овој предмет, студентот ќе го продлабочи знаењето од областа на стратешко планирање во здравството и би требало да биде способен да:	<ul style="list-style-type: none"> • да го разбере циклусот на менаџмент и процесот на оценка и планирање во јавното здравје во заедницата • да дефинирајавно здравствен проблем и одреди приоритети за јавно-здравствена интервенција во заедницата • да врши анализа на здравствен проблем и има поголема креативност и иновација за решавање на проблеми - процес базиран на докази • стратешки да планира и предлага соодветна ефективна интервентна стратегија базирана на докази • да врши мониторинг и евалуација на имплементацијата на здравствената стратегија 			

11.	Содржина на предметната програма:			
	<ul style="list-style-type: none"> Циклус на менаџмент за здравје во заедницата - процес од шест чекори на планирање Систем за одредување основни приоритети и вовед во PEAKT Одредување глобални цели и дефинирање здравствен проблем во заедницата Анализа на здравствен проблем: детерминанти, директни и индиректни контрибутивни фактори Формулирање цели на: исход, влијание, процес Одбирање правец на интервенција - Стратегии кои се успешни - базирано на докази Дизајн на Стратегија за интервенција Развивање работен план и програмски буџет Планирање на мониторинг и евалуација Изготвување здравствена слика и здравствена стратегија во заедницата 			
	Семинарска работа: Изработка на семинарска задача на даден јавно здравствен проблем			
12.	Методи на учење:	Интерактивна настава, семинари, вежби, интерактивни работилници, групна практична работа и теренска работа во заедницата		
13.	Вкупен расположив фонд на време	15 часа		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	5 часа
		15.2.	Семинари	10 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	
17.	Начин на оценување			
	бодови			
	17.1	Континуирани проверки		МИН.-МАКС.
	17.2	Завршен испит		МИН.-МАКС.
		Усмен дел бодови 20 - 40		
		Испитот е презентација и одбрана на изготвен проект - здравствена слика и стратегија на заедницата		
	17.3	Семинарска работа/проект (презентација: усмена)		МИН.-МАКС.
		Семинарска работа бодови 20- 40		
	17.4	Активно учество		МИН.-МАКС.
		Теоретска настава бодови 5-10		
		Практична настава бодови 5-10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Р
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум) И
		од 77 до 84 бода		8 (осум) С
		од 85 до 92 бода		9(девет) В
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови		

		За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи посебен презентација. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршиот испит.																
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски																
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата																
22.	Литература	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>Задолжителна литература</td> </tr> <tr> <td>22.1.</td> <td> <table border="1"> <tr> <td>1.</td> <td>McWhinney M. СС ал. Health and Clinical Medicine. 1001 for Health and Clinical Medicine. Cambridge University Press, 2005</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Донев Д., Спасовски М., Тозија Ф., Косевска Е. Социјална медицина, УКИМ Медицински факултет Скопје, 2013</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Тгјчипски Т. Уагајкоја Е. Тке по риШте Беаш. ТШГЕ ЕсЏШоп. Elsevier,</td> </tr> </table> </td> </tr> <tr> <td></td> <td>Дополнителна литература</td> </tr> <tr> <td>22.2.</td> <td> <table border="1"> <tr> <td>1.</td> <td>Odeles K., Beasley E., Bansal MA.. Oxford Textbook of Biochemistry. Oxford University Press</td> </tr> </table> </td> </tr> </table>		Задолжителна литература	22.1.	<table border="1"> <tr> <td>1.</td> <td>McWhinney M. СС ал. Health and Clinical Medicine. 1001 for Health and Clinical Medicine. Cambridge University Press, 2005</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Донев Д., Спасовски М., Тозија Ф., Косевска Е. Социјална медицина, УКИМ Медицински факултет Скопје, 2013</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Тгјчипски Т. Уагајкоја Е. Тке по риШте Беаш. ТШГЕ ЕсЏШоп. Elsevier,</td> </tr> </table>	1.	McWhinney M. СС ал. Health and Clinical Medicine . 1001 for Health and Clinical Medicine. Cambridge University Press, 2005	2.	Донев Д., Спасовски М., Тозија Ф., Косевска Е. Социјална медицина, УКИМ Медицински факултет Скопје, 2013	3.	Тгјчипски Т. Уагајкоја Е. Тке по риШте Беаш. ТШГЕ ЕсЏШоп. Elsevier,		Дополнителна литература	22.2.	<table border="1"> <tr> <td>1.</td> <td>Odeles K., Beasley E., Bansal MA.. Oxford Textbook of Biochemistry. Oxford University Press</td> </tr> </table>	1.	Odeles K., Beasley E., Bansal MA.. Oxford Textbook of Biochemistry. Oxford University Press
	Задолжителна литература																	
22.1.	<table border="1"> <tr> <td>1.</td> <td>McWhinney M. СС ал. Health and Clinical Medicine. 1001 for Health and Clinical Medicine. Cambridge University Press, 2005</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Донев Д., Спасовски М., Тозија Ф., Косевска Е. Социјална медицина, УКИМ Медицински факултет Скопје, 2013</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Тгјчипски Т. Уагајкоја Е. Тке по риШте Беаш. ТШГЕ ЕсЏШоп. Elsevier,</td> </tr> </table>	1.	McWhinney M. СС ал. Health and Clinical Medicine . 1001 for Health and Clinical Medicine. Cambridge University Press, 2005	2.	Донев Д., Спасовски М., Тозија Ф., Косевска Е. Социјална медицина, УКИМ Медицински факултет Скопје, 2013	3.	Тгјчипски Т. Уагајкоја Е. Тке по риШте Беаш. ТШГЕ ЕсЏШоп. Elsevier,											
1.	McWhinney M. СС ал. Health and Clinical Medicine . 1001 for Health and Clinical Medicine. Cambridge University Press, 2005																	
2.	Донев Д., Спасовски М., Тозија Ф., Косевска Е. Социјална медицина, УКИМ Медицински факултет Скопје, 2013																	
3.	Тгјчипски Т. Уагајкоја Е. Тке по риШте Беаш. ТШГЕ ЕсЏШоп. Elsevier,																	
	Дополнителна литература																	
22.2.	<table border="1"> <tr> <td>1.</td> <td>Odeles K., Beasley E., Bansal MA.. Oxford Textbook of Biochemistry. Oxford University Press</td> </tr> </table>	1.	Odeles K., Beasley E., Bansal MA.. Oxford Textbook of Biochemistry. Oxford University Press															
1.	Odeles K., Beasley E., Bansal MA.. Oxford Textbook of Biochemistry. Oxford University Press																	

1.	Наслов на наставниот предмет	УРИНА, ПРОТЕИНУРИЈА И ХЕМАТУРИЈА ВО ЛЕКАРСКАТА ПРАКСА			
2.	Код	ДМС/ТИ-22			
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, СЛ			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет, Институт за медицинска и експериментална биохемија, Катедра по биохемија и клиничка биохемија			
5.	Степен на образование (прв односно втор ЦИКЛУС)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора/ГУ	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф. д-р Светлана Џековска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Потпис по Биохемија 1 и Биохемија 2 за студенти по општа медицина; потпис по предметот Биохемија со биофизика за студенти од тригодишните студии за стручни сестри и потпис по Биохемија за студентите на тригодишните студии за физиотерапевти			
10.	Цели на предметната програма:	<ul style="list-style-type: none"> • Изучување на составот на урината со особен осврт на уринарните протеини; 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Детекција на уринарните протеини и испитување на потеклото на протеинуријата, хематуријата, како и евалуација на реналните лезии за потребите на клиничката пракса 		
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • -Уринарни протеини; • - Квалитативно и квантитативно испитување на уринарните протеини; • - Сепарација на уринарните протеини со техниката SBS-PAOE; • Детекција на видот на уринарните протеини со нивно клиничко значење; • Хематурија, потекло нахематуријата; • Толкување на добиените резултати <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Собирање на уринарни примероци, транспорт, центрифугирање; • Квалитативно и квантитативно испитување на уринарните протеини; • Електрофоретска сепарација на уринарните протеини со техниката SOS-PAOE; • Детекција на одделни уринарни протеини; • Одредување на потеклото на уринарните протеини; • Одредување на степенот на реналната лезија (за протеини од ренално потекло) 		
12.	Метод и на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа		
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часови	
14.	Распределба на расположивото време	15 часови предавања, вежби, семинари 15 часови домашно учење	
15.	Форми на наставните активности	15.1. Предавања-теоретска настава	5 часови
		15.2. Вежби, Семинари	Вежби: 7 часови (лабораториски, клинички) Семинари: 3 часови
16.	Други форми на активности	16.1. Пракса	/
		16.2. Самостојни задачи	/
		16.3. Домашно учење	15 часови
17.	Начин на оценување	бодови	
	17.1 Континуирани проверки	/ мин.-макс.	
	17.2 Завршен испит	Усмен дел бодови мин.-макс. 15-25	
	17.3 Семинарска работа/проект (презентација: усмена)	Семинарска работа бодови мин.-макс. 25-35	
	17.4 Активно учество	Теоретска настава бодови мин. - макс. 10-20 Практична настава бодови 10-20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Р
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Б
		од 77 до 84 бода	8 (осум) С
		од 85 до 92 бода	9 (девет) В
		од 93 до 100 бода	10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми:	

		<p>За да добие потпис студенот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи ро\\сг роѓп! презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности (завршиот испит, семинарската работа и \\чство во теоретската и практичната настава)</p>								
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски								
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведување на наставата								
22.	Литература	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>Задолжителна литература</td> </tr> <tr> <td>22.1.</td> <td>1. Клиничка биохемија - Штраус Б. и сор., Медицинска наклада, Загреб 2009.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Дополнителна литература</td> </tr> <tr> <td>22.2.</td> <td>1. Медицинска биохемија - Иас1а Т. Мајкјс-Шјф, Медицински факултет. Белград 1994.</td> </tr> </table>		Задолжителна литература	22.1.	1. Клиничка биохемија - Штраус Б. и сор., Медицинска наклада, Загреб 2009.		Дополнителна литература	22.2.	1. Медицинска биохемија - Иас1а Т. Мајкјс-Шјф, Медицински факултет. Белград 1994.
	Задолжителна литература									
22.1.	1. Клиничка биохемија - Штраус Б. и сор., Медицинска наклада, Загреб 2009.									
	Дополнителна литература									
22.2.	1. Медицинска биохемија - Иас1а Т. Мајкјс-Шјф, Медицински факултет. Белград 1994.									

1.	Наслов на наставниот предмет	ЕЛЕКТРОКАРДИОГРАФИЈА
2.	Код	ДМС/ТИ-123
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, сл
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по Интерна медицина
5.	Степен на образование (прв односно втор ЦИКЛУС)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	Трета/У 7. Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник	Проф. д-р Љубица Георгиевска Исмаил
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит Интерна медицина
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<ul style="list-style-type: none"> • Да опише што е потребно за да се направи квалитетен електрокардиограм • Да научи да препознае нормален електрокардиограм • Да ги препознае основните нарушувања во спроведувањето на импулсите • Да препознае предкоморна и/или коморна аритмија • Да препознае миокардна исхемија/инфаркт • Да препознае електрокардиографски показатели на структурни срцеви нарушувања

	<ul style="list-style-type: none"> • Да препознае ритам на електростимулатор • Да препознае состојби кои бараат итен третман 																																
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Електричен систем на спроведување и срцева електрофизиологија • Основни принципи на електрокардиографија и електрокардиограм (ЕКГ хартија, мерења, срцева фреквенција, оска, извори на грешки при правење) • Нормален електрокардиограм - период кон интерпретација • Нормален синусен ритам и синусни ритмови • Нарушувања во спроведувањето • Нарушувања во ритамот (предкоморни, спојнични, коморни) • Миокардна исхемија и инфаркт • Предкоморни и коморни оптоварувања <p>Практична настава: Се вежба правење и интерпретација на електрокардиограм</p>																																
12.	<p>Методи на учење: Интерактивна настава на предавања и вежби</p>																																
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часови																															
14.	Распределба на расположивото време	15 часови предавања, вежби 15 часови домашно учење																															
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава																														
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа																														
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи																														
		16.2	Самостојни задачи																														
		16.3	Домашно учење																														
17.	<p>Начин на оценување</p> <table> <tr> <td>17.1</td> <td>Тестови</td> <td>Квизови</td> <td>бодови</td> <td>мин.-макс.</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>бодови</td> <td>12-20</td> </tr> </table> <table> <tr> <td>Завршен испит</td> <td>Практичен</td> <td>бодови</td> <td>мин.-макс.</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>30-50</td> </tr> </table> <p>Студентот е должен да препознае и опипте минимум 60% од електрокардиограмот што му се дава на увид</p> <table> <tr> <td>17.2</td> <td>Активно учество</td> <td>Теоретска настава* Практична настава* *</td> <td>бодови 10-18 бодови 8-12</td> <td>мин.-макс.</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>* 1 час -2 бода ** 1 час - 2 бода</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	17.1	Тестови	Квизови	бодови	мин.-макс.				бодови	12-20	Завршен испит	Практичен	бодови	мин.-макс.				30-50	17.2	Активно учество	Теоретска настава* Практична настава* *	бодови 10-18 бодови 8-12	мин.-макс.			* 1 час -2 бода ** 1 час - 2 бода						
17.1	Тестови	Квизови	бодови	мин.-макс.																													
			бодови	12-20																													
Завршен испит	Практичен	бодови	мин.-макс.																														
			30-50																														
17.2	Активно учество	Теоретска настава* Практична настава* *	бодови 10-18 бодови 8-12	мин.-макс.																													
		* 1 час -2 бода ** 1 час - 2 бода																															
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф																														
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е																														
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Д																														
		од 77 до 84 бода	8(осум) Ц																														
		од 85 до 92 бода	9 (девет) Б																														

		од 93 до100 бода	10 (десет) А		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис и да пристапи на завршен испит студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, и завршниот испит.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
		Задолжителна литература			
22.1	P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1	Георгиевска-Исмаил Љубица и сор.	Електрокардиографија.	Скопје: Аз-Буки,	2008
		Дополнителна литература			
22.2	P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1		ЦД и други материјали во електронска форма за вежба		

1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕНЕТИКА ВО СОВРЕМЕНА МЕДИЦИНСКА ПРАКСА		
2.	Код	ДМС/ТИ-24		
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, сл		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по Педијатрија		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	Трета	7.	Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник	Проф. д-р Зоран Гучев		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Да се добие увид во молекуларно медицински методи во современата медицина, со акцент на педијатрија. Акцент на дијагноза и на генетски третман.		
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава:	<ul style="list-style-type: none"> • Историја, базична клеточна биологија (структурата, функција на гени, хромозоми) 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Типови на наследување. • Молекуларни методи. <p>Практична настава:</p> <p>Практична примена на методите за дијагноза на посебни заболувања.</p> <p>Праксата е задолжителна и се изведува на различни одделенија под водство на ментор-професор и одговорен во молекуларната лабораторија.</p>																				
12.	Методи на учење: Предаванја, пациенти, лабораторија, семинар.																				
13.	Вкупен расположив фонд на време 30 часови																				
14.	Распределба на расположивото време 15 часови предавања, вежби 15 часови домашно учење																				
15.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">Форми на наставните активности</td> <td>15.1</td> <td>Предавања-теоретска настава</td> <td>Часови 8</td> </tr> <tr> <td>15.2</td> <td>Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа</td> <td>часови 7</td> </tr> </table>	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	Часови 8	15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	часови 7													
Форми на наставните активности	15.1		Предавања-теоретска настава	Часови 8																	
	15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	часови 7																		
16.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="3">Други форми на активности</td> <td>16.1</td> <td>Проектни задачи</td> <td>часови</td> </tr> <tr> <td>16.2</td> <td>Самостојни задачи</td> <td>часови</td> </tr> <tr> <td>16.3</td> <td>Домашно учење</td> <td>15 часови</td> </tr> </table>	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	16.2	Самостојни задачи	часови	16.3	Домашно учење	15 часови										
Други форми на активности	16.1		Проектни задачи	часови																	
	16.2		Самостојни задачи	часови																	
	16.3	Домашно учење	15 часови																		
17.	<table border="1"> <tr> <td colspan="4">Начин на оценување бодови</td> </tr> <tr> <td>17.1</td> <td>Тестови</td> <td colspan="2">Континуирани проверки бодови мин.-макс.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Завршен испит</td> <td>Усмен дсл</td> <td>бодови мин.-макс. 25-35</td> </tr> <tr> <td>17.2</td> <td>Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)</td> <td>Семинарски работи</td> <td>бодови мин.-макс. 15-25</td> </tr> <tr> <td>17.3</td> <td>Активно учество</td> <td>Теоретска настава Практична настава</td> <td>бодови 10-20 бодови 10-20 мин.-макс.</td> </tr> </table>	Начин на оценување бодови				17.1	Тестови	Континуирани проверки бодови мин.-макс.			Завршен испит	Усмен дсл	бодови мин.-макс. 25-35	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарски работи	бодови мин.-макс. 15-25	17.3	Активно учество	Теоретска настава Практична настава	бодови 10-20 бодови 10-20 мин.-макс.
Начин на оценување бодови																					
17.1	Тестови	Континуирани проверки бодови мин.-макс.																			
	Завршен испит	Усмен дсл	бодови мин.-макс. 25-35																		
17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарски работи	бодови мин.-макс. 15-25																		
17.3	Активно учество	Теоретска настава Практична настава	бодови 10-20 бодови 10-20 мин.-макс.																		
18.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="6">Критеријуми за оценување (бодов и/оценка)</td> <td>до 59 бода</td> <td>5 (пет) Ф</td> </tr> <tr> <td>од 60 до 68 бода</td> <td>6 (шест) Е</td> </tr> <tr> <td>од 69 до 76 бода</td> <td>7 (седум) Д</td> </tr> <tr> <td>од 77 до 84 бода</td> <td>8 (осум) Ц</td> </tr> <tr> <td>од 85 до 92 бода</td> <td>9 (девет) Б</td> </tr> <tr> <td>од 93 до 100 бода</td> <td>10 (десет) А</td> </tr> </table>	Критеријуми за оценување (бодов и/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф	од 60 до 68 бода	6 (шест) Е	од 69 до 76 бода	7 (седум) Д	од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц	од 85 до 92 бода	9 (девет) Б	од 93 до 100 бода	10 (десет) А							
Критеријуми за оценување (бодов и/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф																		
	од 60 до 68 бода		6 (шест) Е																		
	од 69 до 76 бода		7 (седум) Д																		
	од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц																		
	од 85 до 92 бода		9 (девет) Б																		
	од 93 до 100 бода	10 (десет) А																			
19.	Условувачки критериуми: <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p>																				

		<p>За да пристапи на завршн испит студентот треба да ги положи предвидените континуирани проверки или да освои минимум 30% од вкупниот број бодови предвидени за континуирани проверки при што во испитната сесија прво ги полага неположените континуирани проверки, а потоа пристапува на завршен испит.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршиот испит.</p>																																								
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, Англиски																																								
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата																																								
22.	Литература	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="5">Задолжителна литература</th> </tr> <tr> <th>Р.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>№1son</td> <td>ТехЉоок оѓ РесИаJпcs</td> <td>МПеуЛлss</td> <td>2010</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Кќскќ кс\\1S</td> <td>Нишап СепеHcs</td> <td>МПеуЛлss,</td> <td>2012</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Tot SJгасНап апс! Апс1гe\\ P. Kсac!</td> <td>Нитап Mолеси1аг ОепеЦcs. 2пс1 есНtгоп</td> <td>МПеуЛлss</td> <td>2010</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="5">Дополнителна литература</th> </tr> <tr> <th>Р.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Задолжителна литература					Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	1	№1son	ТехЉоок оѓ РесИаJпcs	МПеуЛлss	2010	2	Кќскќ кс\\1S	Нишап СепеHcs	МПеуЛлss,	2012	3	Tot SJгасНап апс! Апс1гe\\ P. Kсac!	Нитап Mолеси1аг ОепеЦcs. 2пс1 есНtгоп	МПеуЛлss	2010	Дополнителна литература					Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	1				
Задолжителна литература																																										
Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година																																						
1	№1son	ТехЉоок оѓ РесИаJпcs	МПеуЛлss	2010																																						
2	Кќскќ кс\\1S	Нишап СепеHcs	МПеуЛлss,	2012																																						
3	Tot SJгасНап апс! Апс1гe\\ P. Kсac!	Нитап Mолеси1аг ОепеЦcs. 2пс1 есНtгоп	МПеуЛлss	2010																																						
Дополнителна литература																																										
Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година																																						
1																																										

1.	Наслов на наставниот предмет (изборен предмет)	ПОДГОТОВКА И ОДГОВОР НА ЗДРАВСТВЕНИОТ СИСТЕМ НА КРИЗНИ СОСТОЈБИ
2.	Код	ДМС/ТИ-25
3.	Студиска програма	СМС/T, СФ, СРТ, СЛ
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по хигиена
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	прв циклус
6.	Академска година/семестар	Втора/ГУ 7. Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник	проф. д-р Михаил Кочубовски
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	

	<ul style="list-style-type: none"> Студентот да се запознае иданаучи за здравствените ризици при појавана кризни/вонредни состојби. Студентот да ги усвои принципите на управување во подготовката на здравствениот систем за правилен и навремен одговор при појава на кризни/вонредни состојби во функција на превенција на штетните последици по здравјето на населението 		
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> Хигиена во вонредни услови: брза детекција и остранување на ризиците од различни медиуми од животната средина, Предизвици и улоги на здравството за управување во вонредни состојби, Процес на планирање на програми за подготовка и одговор на здравството при кризни состојби, Пред-болнички подготовки за вонредни состојби (триажа, медицинска евакуација, итна медицинска служба и др.. Подготовка на болниците за одговор при кризни состојби, Процена на штетите и анализа на потребите, брза проценка на здравствените потреби, Комуникација со ризик. Здравствена екологија при катастрофи (водоснабдување, санитација, отпад, сместување, фактори на животната средина, стандарди на SPHEKE), Хемиски инциденти и нови закани, Процес на опоравување и рсконструкција. 		
12.	<p>Методи на учење: Интерактивни предавања, вежби/семинари, самостојно учење од книги, компјутерски асистирано учење, нагледно учење и практични примери од пракса со приказ на филм и фотографии за справување со пожар и болни и повредени во сообраќајна несреќа и нивно правилно и навремено триажирање и пружање на медицинска помош</p>		
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часови	
14.	Распределба на расположивото време	15 часови предавања, вежби, самостојни задачи 15 часови домашно \ чењс	
15.	Форми на наставните активности	15.1 Предавања-теоретска настава	5 часови
		15.2 Вежби (лабораториски, семинари, тимска работа)	5 часови
16.	Други форми на активности	16.1 Проектни задачи	часови
		16.2 Самостојни задачи	5 часови
		16.3 Домашно учење	15 часови
17.	Начин на оценување	бодови	
	17.1 Завршен испит	Усмендел	бодови мин макс 15 25

	17.2	Семинарски работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	бодови мин 25	макс 35																																	
	17.3	Активно учество на настава - теоретска и практична	Теоретска настава Практична настава	бодови мин 10 20 10	макс 20 20																																	
18.	Критериуми за оценување		Изборен предмет - Оценувањето е положил/не положил																																			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да подготви семинарски труд, а потоа пристапува на завршен испит.</p> <p>Оценката за предметот се формира според сите активности учество на наставата, семинарската тема и завршиот испит.</p>																																			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски																																			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анонимна евалуација за предметот и наставникот кој учествува во изведувањето на наставата																																			
22.	Литература		<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="5">Задолжителна литература</th> </tr> <tr> <th>Р.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Горѓев Д, Кочубовски М. Кендрковски В. Ристовска Г.</td> <td>Хигиена и здравствена екологија</td> <td>Медицински факултет, Републички завод за здравствена заштита</td> <td>2008</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Кочубовски М.</td> <td>План за подготовка и одговор на здравствениот систем при вонредни/ кризни остојби во РМ</td> <td>Министерство за здравство</td> <td>2009</td> </tr> <tr> <td>22.1</td> <td>3</td> <td>Кочубовски М.</td> <td>План за одговор при вонредни/ кризни остојби на ниво на ЈЗУ Универзитетска Клиника по хируршки болести „Св.Наум Охридски“-Скопје</td> <td>Министерство за здравство</td> <td>2013</td> </tr> <tr> <td></td> <td>4</td> <td>1ASC</td> <td>1пг-А§енсу Сопѓш§енсу р1апиш§ §ш<1eltes гог ИитапЦапап ass1s1апсе</td> <td>1п1ег-А§енсу S1anJt§ Сотпѓѓе - 1ASC</td> <td>2007</td> </tr> </tbody> </table>				Задолжителна литература					Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	1	Горѓев Д, Кочубовски М. Кендрковски В. Ристовска Г.	Хигиена и здравствена екологија	Медицински факултет, Републички завод за здравствена заштита	2008	2	Кочубовски М.	План за подготовка и одговор на здравствениот систем при вонредни/ кризни остојби во РМ	Министерство за здравство	2009	22.1	3	Кочубовски М.	План за одговор при вонредни/ кризни остојби на ниво на ЈЗУ Универзитетска Клиника по хируршки болести „Св.Наум Охридски“-Скопје	Министерство за здравство	2013		4	1ASC	1пг-А§енсу Сопѓш§енсу р1апиш§ §ш<1eltes гог ИитапЦапап ass1s1апсе	1п1ег-А§енсу S1anJt§ Сотпѓѓе - 1ASC	2007
Задолжителна литература																																						
Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година																																		
1	Горѓев Д, Кочубовски М. Кендрковски В. Ристовска Г.	Хигиена и здравствена екологија	Медицински факултет, Републички завод за здравствена заштита	2008																																		
2	Кочубовски М.	План за подготовка и одговор на здравствениот систем при вонредни/ кризни остојби во РМ	Министерство за здравство	2009																																		
22.1	3	Кочубовски М.	План за одговор при вонредни/ кризни остојби на ниво на ЈЗУ Универзитетска Клиника по хируршки болести „Св.Наум Охридски“-Скопје	Министерство за здравство	2013																																	
	4	1ASC	1пг-А§енсу Сопѓш§енсу р1апиш§ §ш<1eltes гог ИитапЦапап ass1s1апсе	1п1ег-А§енсу S1anJt§ Сотпѓѓе - 1ASC	2007																																	

		5	УНО	Мапиа1 Ѝог Ше ИсаИИ саге оѓ сИИбгеп ш ИитайИапаи	УНО	2008
Дополнителна литература						
	P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	
22.2	1	Кочубовски М.	Интерен сет од презентации во Ро\лсг РопК и видео клипови	интерно	2013	

1.	Наслов на наставниот предмет	МАЛИГНИ БОЛЕСТИ ВО ДЕТСКА ВОЗРАСТ
2.	Код	ДМС/ТИ-26
3.	Студиска програма	СМС-Т,СРТ,СФ,СЛ
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Клиника за педијатрија, Катедра по педијатрија
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	Зимски семестар 7. ЕКТС кредити Број на 1 кредити
8.	Наставник	Проф.д-р Ката Мартинова
9.	Предуслови за запишување на предметот	Медицински факултет. додипломска настава.изборен предмет,
10.	Цели на предметната програма: Студии за медицински сестри и техничари, изборен предмет, Малигни болести во детска возраст	
11.	Теоретска настава 10 часа <ul style="list-style-type: none"> • Етиопатогенеза на малигни болести • Класификација на малигни болести • Леукемии • Солидни тумори • Малигни лимфоми • Дијагностички алгоритам на малигни болести • Принципи на терапија • Акутни и хронични ефекти на хемотерапија Прогностички фактори	2
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска)	
13.	Вкупен расположив фонд на време	15 часа
14.	Распределба на расположивото време	Теоретска настава= 10 часа, практична настава =3 часа, семинар 2 часа
15.	Форми на наставните активности	15.1. Предавања-теоретска настава 10 часа 15.2. Вежби, Семинари 3 часа
16.	16.1.	Тест 2 часа

	Други форми на активности	16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	
17.	Начин на оценување			бодови
	17.1 Континуирани проверки			мин.-макс.
		5-10		
	17.2 Завршен испит			мин.-макс.
		10-20		
	17.3 Семинарска работа/проект (презентација: усмена)	20-30		мин.-макс.
	17.4 Активно учество			мин.-макс.
		20-40		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Р
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Б
		од 77 до 84 бода		8 (осум) С
		од 85 до 92 бода		9 (девет) В
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање Присуство на теоретска настава на завршен испит	51%-60%/ 5 дена		
		61%-70%/6 бода		
		71%-80%/7 бода		
		81%-90%/8 бода		
		91%-100%/10 бода		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Предавања,вежби,семинари		
22.	Литература			
	„,,	Задолжителна литература		
		1. Авторизирани предавања		
	22.2.	Дополнителна литература		

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕНТИВНИ МЕРКИ ЗА ЗАЧУВУВАЊЕ НА ДЕТСКОТО ЗДРАВЈЕ
2.	Код	ДМС/ТИ-27
3.	Студиска програма	СМС-Т,СРТ,СФ,СЛ
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт. катедра. оддел)	Клиника за педијатрија, Катедра по педијатрија
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	Зимски 7. семестар Број на 1 ЕКТС кредити
8.	Наставник	Проф.д-р Мирјана Кочова

9.	Предуслови за запишување на предметот			Медицински факултет, додипломска настава, изборен предмет,
10.	Цели на предметната програма: Студии за медицински сестри и техничари, изборен предмет, Ргсх спЦ \ ш тегкѓ га 2a~и\ и\ a\ с па <1elско1о гбгајс			
11.	Ке биде прикажан кост-бенефитот од превентивните мерки, начинот на планирање на превентивни програми, содржината на превентивните програми, планирање на тимот кој ги изведува, начин на имплементација. Посебен осврт ќе се даде на успешни програми како што е програмата за доење, за антирахитична профилакса, скрининг програмите и слично 1. Превентивна медицина (Значење, место на превентивни програми кост-бенефит) 2. Следење на раст и развој (Растење во доенечка возраст, техника на ауксолошки мерења на доенче, растење во втора и трета година, растење во пубертет 3. Развој (моторен, когнитивен, развој на говор) 3. Развојно советувалиште 4. Имунизација 5. Превенција на ракит 6. Превенција на вродено исчашување на колкот 7. Подготовка и имплементација на превентивна програма (пример: доење) 8. Контрола и извештаи за превентивни програми 9. Скрининг програми (услови за скрининг програма, кост-бенефит, прибирање на материјал, база на податоци) 10. Тест			
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска)			
13.	Вкупен расположив фонд на време		15 часа	
14.	Распределба на расположивото време		Теоретска настава = 6 часа. практична настава = 7 часа тест 2 часа	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	6 часа
		15.2.	Вежби, Семинари	7 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Тест	2 часа
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	
17.	Начин на оценување			бодови
	17.1	Континуирани проверки	5-10	мин.-макс.
	17.2	Завршен испит	10-20	мин.-макс.
	17.3	Семинарска работа/проект (презентација: \ смена)	20-30	мин.-макс.

	17.4	Активно учество 20-40	мин.-макс.
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода од 60 до 68 бода од 69 до 76 бода од 77 до 84 бода од 85 до 92 бода од 93 до 100 бода	5 (пет) Р 6 (шест) Е 7 (седум) О 8 (осум) С 9 (девет) В 10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање Присуство на теоретска настава на завршен испит	51%-60%/ 5 дена 61%-70%/6 бода 71%-80%/7 бода 81%-90%/8 бода 91%-100%/10 бода	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Предавања,вежби,семинари	
22.	Литсратхра	Задолжителна литература	
	22.1	1. Авторизирани предавања	
	22.2	Дополнителна литература	

1.	Наслов на наставниот предмет	НАУЧЕН ТРУД: ДА СЕ НАПИШЕ И ДА СЕ ОБЈАВИ
2.	Код	ДМС/ТИ-28
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, сл
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за Имунологија
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	Втора/ЛУ 7. Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник	Доц. д-р Дејан Трајков
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	
	<ul style="list-style-type: none"> • Да препознае и да употребува научен начин на размислување • Да знае што е научно размислување • Да користи научна информација • Да направи класификација на научните трудови • Да приотви научен труд • Да изнесе научен труд 	
11.	Содржина на предметната програма:	

	Теоретска настава: - Пребарување литературни податоци - Компјутерска анализа на високо слични трудови - Мерење научен придонес со програмот РиБНсН огрспн - Приготвување на изворен труд - Приготвување на ревиски труд - Приготвување на приказ на случај
	Практична настава: - Изнесување на изворен труд - Изнесување на ревиски труд - Изнесување на приказ на случај
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа
13.	Вкупен расположив фонд на време 30 часови
14.	Распределба на расположивото време 15 часови предавања и вежби 15 часови домашно учење
15.	Форми на наставните активности 15.1 Предавања-теоретска настава 10 часови 15.2 Вежби, семинари, тимска работа 5 часови
16.	Други форми на активности 16.1 Проектни задачи часови 16.2 Самостојни задачи часови 16.3 Домашно учење 15 часови
17.	Начин на оценување бодови 17.1 Тестови мин.-макс. Завршен испит Усмендел бодови мин.-макс. 15-25 17.2 Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна) Семинарска работа бодови мин.-макс 25-35 17.3 Активно учество Теоретска настава бодови 10-20 Практична настава бодови 10-20 мин.-макс.
18.	Критериуми за оценување (бодов и/оценка) до 59 бода 5 (пет) Ф од 60 до 68 бода 6 (шест) Е од 69 до 76 бода 7 (седум) Д од 77 до 84 бода 8 (осум) Ц од 85 до 92 бода 9 (девет) Б од 93 до 100 бода 10 (десет) А
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи по\\сг ропК презентација.

		Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.															
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски															
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата															
22.	Литература																
		Задолжителна литература															
	22.1	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Р.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td><td>Спироски МЖ</td><td>Научен труд - Да се напише и да се објави</td><td>Институт за Имунобиологија и хумана генетика, Скопје</td><td>2002</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	1	Спироски МЖ	Научен труд - Да се напише и да се објави	Институт за Имунобиологија и хумана генетика, Скопје	2002					
Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година													
1	Спироски МЖ	Научен труд - Да се напише и да се објави	Институт за Имунобиологија и хумана генетика, Скопје	2002													
	22.2	Дополнителна литература															
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Р.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година										
Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година													

1.	Наслов на наставниот предмет	ЛИПОПРОТЕИНИ - РИЗИК ФАКТОР ЗА РАЗВОЈ НА АТЕРОСКЛЕРОЗА
2.	Код	ДМС/ТИ-29
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, сл
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по Биохемија и клиничка биохемија
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	ВтораДУ 7. Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник	Проф.др. Даница Лабудовиќ
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<ul style="list-style-type: none"> Да се запознае со улогата на липопротеините, транспортните протеини и ензимите вклучени во развој на атеросклерозата заболувањата кои се последица на атеросклерозата: КАБ , цереброваскуларни, ДВТ; да се запознае со електрофоретските методи за сепарација НОБ и ЕОБ супクラスите и аро(а) изоформите; Демонстрација и практичан работа со ПАГ електрофоретските методи за сепарација НОБ и ГОГ супクラスите. аро(а) изоформите и Уcs1сgp B1oL техниката.
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава:	<ul style="list-style-type: none"> Класификација и метаболизам на плазма липопротеините;

	<ul style="list-style-type: none"> • НОБ и ЕОЕ супкласи; СЕТР, ECAT; • Липопротеин (а) и апопротеин(а) фенотипови • Клиничко значење на липопротеините во развојот на различни заболувања како што се: КАБ, ЕСРД, цереброваскуларни заболувања, шеќерна болест, длабока венска тромбоза. <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3-30% градиентна неденатурирачка ПАГ електрофореза за сепарација на НОБ и ЕВБ супкласите • 3-15- градиентна SOS-РАО електрофореза за сепарација на апопротеин(а) проследена со \Yes(егп Б1оЛ на нитроцелулозна мембра на и , визуализација со имунотехника <p>Семинарска работа: припрема и јавна презентација на семинарски труд поврзан со липопротеините и дискусија поврзана со семинарските трудови</p>		
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа		
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часови	
14.	Распределба на расположивото време	15 часови предавања, вежби, семинари 15 часови домашно учење	
15.	Форми на наставните активности	15.1 Предавања-теоретска настава	5 часови
		15.2 Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Вежби 5 часови Семинари 5 часови
16.	Други форми на активности	16.1 Проектни задачи	часови
		16.2 Самостојни задачи	часови
		16.3 Домашно учење	15 часови
17.	Начин на оценување		бодови
	17.1 Тестови		мин.-макс.
	Завршен испит	Усмендел	мин.-макс. бодови 15-25
	17.2 Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	мин.-макс бодови 25-35
	17.3 Активно учество	Теоретска настава Практична настава	мин.-макс. бодови 10-20 бодови 10-20
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Д
		од 77 до 84 бода	8 (ОСУМ) Ц,
		од 85 до 92 бода	9 (девет) Б
		од 93 до100 бода	10 (десет) А

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи ро\\сг рот! презентација. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.																																								
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски																																								
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата																																								
22.	Литература	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="5">Задолжителна литература</th> </tr> <tr> <th>Рс.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>22.1 1</td> <td>ОНаПаHS, e! a1.,</td> <td>BίocHеппsJгу оѓ аШеросclerosfs,</td> <td>Spпп§ег, 1JSA</td> <td>2009</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>MarsИaП \УJ & Вap§egJ SK.</td> <td>C1íшса1 BίocHetfsJгу MeJaHoHс аре! cHпгса! aspecJs.</td> <td>СИигсИШ Еýуѓп§s1опе. E1eseyfег</td> <td>2008, pp 783</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="5">Дополнителна литература</th> </tr> <tr> <th>Р.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>22.2 1</td> <td>ОипИаг BS, e1 ак.</td> <td>Пролеќт В1оПт§. А Prac1íca1 ApproacH</td> <td>О\1огс1 ТJшуегsИу</td> <td>1999</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Pa1e1 Б,</td> <td>.E1ec1горHoresfs. Essенба! <1a1a.</td> <td>Oe1 \УHeу СИfscIes1ег,</td> <td>1999.</td> </tr> </tbody> </table>	Задолжителна литература					Рс.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	22.1 1	ОНаПаHS, e! a1.,	BίocHеппsJгу оѓ аШеросclerosfs,	Spпп§ег, 1JSA	2009	2	MarsИaП \УJ & Вap§egJ SK.	C1íшса1 BίocHetfsJгу MeJaHoHс аре! cHпгса! aspecJs.	СИигсИШ Еýуѓп§s1опе. E1eseyfег	2008, pp 783	Дополнителна литература					Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	22.2 1	ОипИаг BS, e1 ак.	Пролеќт В1оПт§. А Prac1íca1 ApproacH	О\1огс1 ТJшуегsИу	1999	2	Pa1e1 Б,	.E1ec1горHoresfs. Essенба! <1a1a.	Oe1 \УHeу СИfscIes1ег,	1999.
Задолжителна литература																																										
Рс.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година																																						
22.1 1	ОНаПаHS, e! a1.,	BίocHеппsJгу оѓ аШеросclerosfs,	Spпп§ег, 1JSA	2009																																						
2	MarsИaП \УJ & Вap§egJ SK.	C1íшса1 BίocHetfsJгу MeJaHoHс аре! cHпгса! aspecJs.	СИигсИШ Еýуѓп§s1опе. E1eseyfег	2008, pp 783																																						
Дополнителна литература																																										
Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година																																						
22.2 1	ОипИаг BS, e1 ак.	Пролеќт В1оПт§. А Prac1íca1 ApproacH	О\1огс1 ТJшуегsИу	1999																																						
2	Pa1e1 Б,	.E1ec1горHoresfs. Essенба! <1a1a.	Oe1 \УHeу СИfscIes1ег,	1999.																																						

1.	Наслов на наставниот предмет	ЕНЗИМИ- МАРКЕРИ ЗА ДИЈАГНОЗА И ПРОГНОЗА НА ЗАБОЛУВАЊА
2.	Код	ДМС/ТИ-42
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по Биохемија и клиничка биохемија
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	Втора/ГУ 7. Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник	Проф.др. Соња Топузовска
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<ul style="list-style-type: none"> • Изучување на ензими значајни во медицинската дијагностичка пракса

	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрација и практика работа на методи за одредување на активноста на ензимите 			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Принципи на ензимологија - Изоензими и нивно значење - Методи за одредување на ензими - Ензими значајни за дијагноза и прогноза на кардиоваскуларни заболувања - Ензими значајни за дијагноза и прогноза на хепатални заболувања - Ензими во неонатален период - Ензими како тумор маркери <p>Практична настава:</p> <p>Тестови за одредување на ензими и изоензими, континуирани, дисконтинуирани, електрофоретски</p> <p>Семинарска работа: избрани делови на ензомологијата</p>			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часови		
14.	Распределба на расположивото време	15 часови предавања, вежби, семинари 15 часови домашно учење		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Вежби 5 часови Семинари 5 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	15 часови
17.	Начин на оценување			
	бодови			
	17.1	Тестови	мин.-макс.	
		Завршен испит	Усмендел	мин.-макс. 15-25
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	мин.-макс 25 - 35
17.3	Активно учество		мин.-макс.	
		Теоретска настава	бодови 10-20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	Практична настава		бодови 10-20
		до 59 бода	5 (пет) Ф	
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е	
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Д	
		од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц	
		од 85 до 92 бода	9 (девет) Б	
		од 93 до 100 бода	10 (десет) А	

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи резултат! презентација. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.																														
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски																														
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата																														
22.	Литература	<table border="1"> <tr> <td colspan="5">Задолжителна литература</td> </tr> <tr> <th>P.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> <tr> <td>1</td> <td>Oa\jc1 M. Ha\cgo11</td> <td>Bífa\xnos1\'c ен2\то1о\\$\'</td> <td>УШеу, ЕопЈоп,</td> <td>1987</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Дополнителна литература</td> </tr> <tr> <th>P.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> <tr> <td>1</td> <td>№cla Т. Мајќс- Стиќ</td> <td>КИишска ен21то1о\\$ца</td> <td>АГО Ргакббит</td> <td>1993</td> </tr> </table>	Задолжителна литература					P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	1	Oa\jc1 M. Ha\cgo11	Bífa\xnos1\'c ен2\то1о\\$\'	УШеу, ЕопЈоп,	1987	Дополнителна литература					P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	1	№cla Т. Мајќс- Стиќ	КИишска ен21то1о\\$ца	АГО Ргакббит	1993
Задолжителна литература																																
P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година																												
1	Oa\jc1 M. Ha\cgo11	Bífa\xnos1\'c ен2\то1о\\$\'	УШеу, ЕопЈоп,	1987																												
Дополнителна литература																																
P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година																												
1	№cla Т. Мајќс- Стиќ	КИишска ен21то1о\\$ца	АГО Ргакббит	1993																												

1.	Наслов на наставниот предмет	МИКРОБИОЛОШКА ДИЈАГНОЗА НА УРИНАРНИ ИНФЕКЦИИ
2.	Код	дмс/ти-з0
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, сл
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра микробиологија со паразитологија
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	Трета ЛЛ Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник	Проф.др. Милена Петровска
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Микробиологија
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Видови на уринарни инфекции според патогенезата, според начинот на настанување, квалитетна микробиолошка дијагноза, избор на тераписко средство и профилакса	
11.	Теоретска и практична настава	

	<p>е биде прикажан кост-бенефитот од превентивните мерки, начинот на планирање на превентивни програми, содржината на превентивните програми, планирање на тимот кој ги изведува, начин на имплементација. Посебен осврт ќе се даде на успешни програми како што е програмата за доење, за антирахитична профилакса. скрининг програмите и слично</p> <p>1. Превентивна медицина (Значење, место на превентивни програми кост-бенефит)</p> <ul style="list-style-type: none"> • најчести предизвикувачи на уринарни инфекции • епидемиолошки карактеристики на уринарните инфекции • патогенеза на уринарни инфекции • принципи на микробиолошката дијагноза на уринарните инфекции (видови и начини на собирање на примероците, чување и ракување со урината, квантитативна уринокултура, толкување на резултатите (сигнификантна бактериурија, контаминација) избор на тераписко средство • превенција на уринарни инфекции 			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Интерактивна теоретска настава;</p> <ul style="list-style-type: none"> • самостојно учење; • учење базирано на проблеми; • самостојна анализа на собрани примероци, • квантитативни уринокултури, антибиограми; • самостојно толкување на микробиолошки • резултати; • презентација со дискусија за време на семинари 			
13.	Вкупен расположив фонд на време		30 часови	
14.	Распределба на расположивото време		15 часови предавање, вежби. семинари 15 часови домашно учење	
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Вежби 5 часа Семинари 5 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	15 часа
17.	<p>Начин на оценување</p> <p>17.1 Тестови</p> <p>Завршен испит</p>			
			бодови	
			мин.-макс.	
			Усмендел	
			бодови	
			мин.-макс.	
			15-25	

	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа бодови	мин.-макс 25-35																																			
	17.3	Активно учество	Теоретска настава бодови Практична настава бодови	мин.-макс. 10-20 10-20																																			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф																																			
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е																																			
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д																																			
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц																																			
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б																																			
		од 93 до100 бода		10 (десет) А																																			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи роѓен роѓен презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки. а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршиот испит.</p>																																					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски																																					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата																																					
22.	Литература	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="5">Задолжителна литература</th> </tr> <tr> <th>Р.бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Проф. д-р Милена Пстровска</td> <td>Уропатогена <i>Escherichia coli</i>,</td> <td>Студентски збор</td> <td>1993</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Цавец, Мелник и Аделберг.. Современа администрација</td> <td>Медицинска микробиологија</td> <td>Белград, превод на 20-то издание</td> <td>1998</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Проф. д-р Пановски Н. и соработници</td> <td>Медицинска микробиологија и паразитологија аспецијален дел</td> <td></td> <td>2008</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Проф. д-р Пановски Н. и соработници</td> <td>Медицинска микробиологија и паразитологија а-општ дел</td> <td></td> <td>2008</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Проф. д-р Милена</td> <td>Практикум по медицинска</td> <td></td> <td>2002</td> </tr> </tbody> </table>			Задолжителна литература					Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	1	Проф. д-р Милена Пстровска	Уропатогена <i>Escherichia coli</i> ,	Студентски збор	1993	2	Цавец, Мелник и Аделберг.. Современа администрација	Медицинска микробиологија	Белград, превод на 20-то издание	1998	3	Проф. д-р Пановски Н. и соработници	Медицинска микробиологија и паразитологија аспецијален дел		2008	4	Проф. д-р Пановски Н. и соработници	Медицинска микробиологија и паразитологија а-општ дел		2008	5	Проф. д-р Милена	Практикум по медицинска		2002
Задолжителна литература																																							
Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година																																			
1	Проф. д-р Милена Пстровска	Уропатогена <i>Escherichia coli</i> ,	Студентски збор	1993																																			
2	Цавец, Мелник и Аделберг.. Современа администрација	Медицинска микробиологија	Белград, превод на 20-то издание	1998																																			
3	Проф. д-р Пановски Н. и соработници	Медицинска микробиологија и паразитологија аспецијален дел		2008																																			
4	Проф. д-р Пановски Н. и соработници	Медицинска микробиологија и паразитологија а-општ дел		2008																																			
5	Проф. д-р Милена	Практикум по медицинска		2002																																			

		Петровска и соработници	микробиологија и паразитологија, второ издание,		
		Дополнителна литература			
222	P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1	Проф. д-р Милена Петровска.	Факти од микробиологијата		

1.	Наслов на наставниот предмет	ЗДРАВСТВЕНА ПОЛИТИКА			
2.	Код	ДМС/ТИ-31			
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, СЛ			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Медицински факултет, Скопје Катедра по социјална медицина			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2017/2018	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф. д-р Моме Спасовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе стекнат знаења и вештини од областа на здравствената политика и ќе развијат способности за јавно здравствени промотивни и превентивни активности и партиципација во системот на здравствена заштита и ќе добијат научни и подлабочени сознанија, нови структури и улоги, како и одговорот на општеството на овие промени преку здравствената политика.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: 1. Организација, менаџмент и планирање на здравствените системи; 2. Јавноздравствени сервиси состојби и перспективи; 3. Глобализација, Влијание врз Јавното Здравство; 4. 50 години на глобалната здравствена политика, Фокус на главните точки; 5. Заштита на правата на пациентите и одговорност на здравствените работници; 6. Биоетички и медицинско-правни аспекти на јавно здравствените приоритети; 7. Политика на здравствената реформа Семинарска работа: Изработка на семинарска задача на дадена тема од областа на здравствена политика				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, семинари и вежби				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	10 часови	

		15.2.	Вежби, семинари,тимска радба	Семинари 5 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	5 часови
17.	Начин на оценување			бодови
	17.1 Тестови Завршен испит			мин.-макс. 15-25 бодови
	17.2 Семинарска работа/проект (презентација:писмена и усна)			мин.-макс. 25-35 бодови
	17.3 Активно учество			мин.-макс.
	Теоретска настава		бодови	10-20
	Практична настава		бодови	10-20
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		
		од 60 до 68 бода		
		од 69 до 76 бода		
		од 77 до 84 бода		
		од 85 до 92 бода		
		од 93 до 100 бода		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	За да се добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови. За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи ро\сг рош! презентација. Оценката се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуирани проверки и завршниот испит.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација		
22.	Литература	Ред бр.	Автор	Наслов
				Издавач
				Година

			Тупанчевски Н, Павловска- Данева А., Деаноска- Трендафилова А., Каранцинска Б. Ј., Спасовски М., Чакар 3., Косевска Е.		Први“	
Дополнителна литература						
112.		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	ОеJe1s K, Bea§1eHo1eK., Бансанс МА., ОиШѓогJ M.	ОхѓопJ ТехШоок оѓ риБНс кеакк (5 ^{јб} едШоп)	Охѓогс! (Jпперску Press	2009
		2.	/			
		3.	/			

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАВО И ЈАВНО ЗДРАВСТВО		
2.	Код	ДМС/ТИ-32		
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, СЛ		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Медицински факултет, Скопје, Катедра по социјална медицина		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф. д-р Моме Спасовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да се здобие со следниве знаења и вештини:	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинирање на јавно здравствените функции во различни нивоа на управа • Дефинирање на методите кои се на располагање на владините организации за работа со јавно-здравствените одговорности и активности • Употреба на принципите на новото јавно здравство во активностите од национално, државно, регионално и локално ниво на управа • Разбирање на системот за здравствена заштита на р. Македонија (легислатива, администрацирање, обезбедување на здравствена заштита и акредитација) • Здравствената политика и јавното здравство (влијание на глобализацијата и преглед на легислативни аспекти • Унапредување на здравјето и легислативни аспекти 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Биоетички и медицинско-правни аспекти на јавно-здравствени приоритети 			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Јавни служби во РМ 2. Систем на здравствена заштита 3. Акредитација на здравствените установи 4. Здравствена политика 5. Здравствени стратегии и национални програми 6. Социоекономски детерминанти на здравје 7. Проценка на здравствен статус на население 8. Легислативни аспекти на унапредување на здравјето 9. Организација, легислатива и конвенции во биоетички и јавно-здравствени приоритети 10. Актуелни проблеми и предизвици на јавното здравство 			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од соодветната област.</p> <p>Практична настава: семинари, вежби со калкулации и анализа на податоци, демонстрација, компјутерска симулација.</p> <p>Индивидуална работа: дискусији, евалуација на научна литература, консултации, консултации по сегменти од интерес. есеи, семинарска работа.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време		Минимум 60 максимум 100	
14.	Распределба на расположивото време		<p>Теоретска настава: мин 9 - макс 15</p> <p>Семинари: мин 3 - макс 5</p> <p>Континуирани проверки: мин 24 - макс 40</p> <p>Завршен испит: мин 24 - макс 40</p>	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	1 кредит
		15.2.	Вежби, семинари, тимска работа	2 кредити
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	2 кредити
		16.2.	Самостојни задачи	2 кредити
		16.3.	Домашно учење	2 кредити
17.	Начин на оценување			
	бодови			
	17.1 Континуирани проверки (тестови)		60 бодови	
	17.2 Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови	
	17.3 Активно учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Р
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум) О
		од 77 до 84 бода		8(осум) С
		од 85 до 92 бода		9 (девет) В
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Студентот може да полага откако ќе ги оствари потребните бодови од континуирано оценување							
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик							
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација							
22.	Литература								
	Задолжителна литература								
Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година					
22.1.	1. Тилчински ТН, Уагашкоа ЕА. ТНс РиННс Неани	ТНе Уе\\ РиВНс НеАНН: Ап пЦгобисЦоп ѓог 1Не 21 st сепШгу	San O1e§o: Асасклтс press	2001					
	2. Давитковски и сор.	Право и јавно здравство	Правен факултет, Скопје	2009					
	3.								
22.2.	Дополнителна литература								

1.	Наслов на наставниот предмет	БИОПСИИ НА МЕКОТКИВНИ И КОСКЕНИ ТУМОРИ - УЛОГА НА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР			
2.	Код	ДМС/ТИ-47			
3.	Студиска програма	смес/т			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ - Медицински факултет Катедра по радиологија			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Трета	5	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	вонр.проф. д-р В.Василевска Никодиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма:	<ul style="list-style-type: none"> - Запознавање со индикациите за биопсија на мекоткивни и коскени тумори - Осознавање на основните пристапи при биопсија на мускулоскелетните тумори - Запознавање со техниките на имицинг наврдуваните биопсии на мускулоскелетните тумори 			
11.	Содржина на предметната програма:	<p>Теоретска настава (30 часа);</p> <p>- Индикации за имицинг наведувана биопсија кај мускулоскелетните тумори</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> - Имицинг процедури кои се користат кај имицинг наведувана биопсија, УЗ, КТ, МР и нивни предности и недостатоци - Техника на изведување на имицинг наведувани процедури - Згрижување на пациентот после биопсија на мускулоскелетните тумори. <p>Практична настава (15 часа):</p> <p>-Учество при изведување на биопсија на мекоткивни и коскени мускулоскелетни тумори</p>	
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања, вежби, семинари	
13.	Вкупен расположив фонд на време	135 часови
14.	Распределба на расположивото време	45 часови предавања, вежби и семинари 90 часови домашно учење
15.	Форми на наставните активности	15.1. Предавања-теоретска настава
		15.2. Вежби, Семинари
16.	Други форми на активности	16.1. Пракса
		16.2. Самостојни задачи
		16.3. Домашно \чсњс
17.	Начин на оценување	бодови
	17.1 Континуирани проверки	мин.-макс. Континуирана проверка на знаењата -1 (писмено) 24-40 1 .Индикации за биопсија и вредноста на методите кои се користат при имицинг наведувани биопсии на мускулоскелетни тумори
	17.2 Завршен испит	бодови мин.-макс. Завршен испит (писмено) 30 - 50 Техника на изведување на биопсија на мекоткивни и оскени тумори на мускулоскелетен систем Комплетен завршен испит: претставува комбинација на тестот од неположена континуирана проверка и завршниот испит.
	17.3 Семинарска работа/проект (презентација: усмена)	мин.-макс. бодови 1-2
	17.4 Активно учество	мин.-макс. Теоретска настава бодови 1-2 Практична настава бодови 4-6
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода
		5 (пет) Р
		од 60 до 68 бода
		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода
		7 (седум) Б
		од 77 до 84 бода
		8 (осум) С

		од 85 до 92 бода	9 (девет) В
		од 93 до 100 бода	10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	За да добие потпис, студентот треба да освои минимум бодови од посета на теоретска и практична настава, како и од учество во семинари. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршиот испит.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот. наставниците и соработниците кои учествуваат во извршувањето на наставата.	
22.	Литература		
		Задолжителна литература	
22.1.	1.	Интервентни радиолошки процедури кај биопсија и дренажа. Герваис Да и Сабхарвал Т.	
		Дополнителна литература	
22.2.	1.	Имицинг-наведувани интервенции. Мауро МА. Марфи К.П.Л.. Томсон К.Р, Венбрукс А.Ц, Золикофер К	

1.	Наслов на наставниот предмет	ЗЛОУПОТРЕБА НА ИЛЕГАЛНИ СУПСТАНЦИИ СРЕДСТВА			
2.	Код	ДМС/ТИ-40			
3.	Студиска програма	СМС/Т, СРТ, СФ			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитетска клиника за токсикологија			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	5	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф.д-р Даниела Чапароска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма:	Да се добие увид во последиците од злоупотребата на илегалните супстанци и средства во: <ul style="list-style-type: none"> • Пораст на предозирање илегални супстанци и смртност. • Високата стапка на рецидивност(повторно враќање на илегалната супстанца) • Зголемениот ризик за пренесување на ХИВ и СПИ. • Зголемениот криминалитет. • Нарушениот социјален мир во локалната заедница. • Нарушените семејни односи. 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Порастот на социјални проблеми на личен, семеен, образовен и професионален план. • Високата стапка на стигма, социјална изолација, дискриминализација и маргинализација на ЛКД. 		
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава 15 часа</p> <p>Токсикологија(12 часа)</p> <ul style="list-style-type: none"> • На студентите им се презентира преглед од теоретските основи од илегални супстанци и наркотични средства • Видови на илегални супстанци • Опиоидни и стимулантни средства • Болести на зависност • Општи детоксикациони методи во третман на болести на зависност • Видови на детоксикациони методи <p>Социјална медицина(1 час)</p> <ul style="list-style-type: none"> • програми на мерки за превенција и здравствена заштит • консеквенци на злоупотреба на недозволени супстанци и наркотични средства <p>Психијатрија(2 часа)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Заштита на ментално здравј • Програми за рехабилитација и ресоцијализација во светот, во Р.Македонија и во град Скопје 		
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања, дискусији, практично вежбање на стекнати знаења, пребарување на научна литература. изработка на семинарска работа и индивидуална работа		
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа	
14.	Распределба на расположивото време		
15.	Форми на наставните активности	15.1. Предавања-теоретска настава	12
		15.2. Вежби, Семинари	8
16.	Други форми на активности	16.1. Пракса	
		16.2. Самостојни задачи	
		16.3. Домашно учење	10
17.	Начин на оценување	бодови	
	17.1 Континуирани проверки	Континуирана проверка на знаењата - 1 (письмено)	мин.-макс. 24-40
	17.2 Завршен испит	Завршен испит Комплетен завршен испит: претставува комбинација на тестот од неположена континуирана проверка и завршиот испит	50 до 60
	17.3 Семинарска работа/проект (презентација: усмена)		мин.-макс. 1-2
	Активно учество		мин.-макс.

		Теоретска настава Практична настава	бодови 1-2 бодови 4-6
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Р
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Б
		од 77 до 84 бода	8 (осум) С
		од 85 до 92 бода	9 (девет) В
		од 93 до 100 бода	10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	За да добие потпис, студентот треба да освои минимум бодови од посета на теоретска и практична настава, како и од учество во семинари. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континх иранитс проверки и завршиот испит	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и на наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.	
22.	Литература		
	22.1.	Задолжителна литература 1. СНшса! Тox1co1оцу -Marska РопJ, КаOеep Pe1apeу	
	22.2.	Дополнителна литература 1. Материјали во електронска форма, интернет адреси и други електронски извори	

1.	Наслов на наставниот предмет	КОЛОРЕКТАЛНИ КАРЦИНОМИ : ПРЕВЕНЦИЈА И РАНО ОТКРИВАЊЕ			
2.	Код	ДМС/ТИ-41			
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра по патологија Институт за патологија			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф.др. Лилјана Спасевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Патологија			
10.	Цели на предметната програма: Да се здобие со • Основни познавања за ризик факторите кои се поврзани со настанување на КРК, а потекнуваат од околината, навиките, начинот на исхрана. високо ризичните болести, генетските мутации и наследните фактори.				

	<ul style="list-style-type: none"> Знаења за мерките на превенција од настанување на КРК кај спорадичните и хередитарните КРК Основни познавања за дијагностичките методи за рано откривање на КРК: спорадични и хередитарни Сознанија за скрининг програмите за рано откривање на КРК во Р. Македонија. 			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> Етиопатогенеза на КРК Спорадични и хередитарни форми Ризик фактори поврзани со настанување на КРК Прогностички фактори рТИМ класификација и одредување на стадиумот на болеста превентивни мерки дијагностички процедури скрининг програма во Р.Македонија <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> запознавање со макроскопските форми на КРК на оперативен материјал фиксација и транспорт на биопсиски и оперативен материјал до патохистолошките лаборатории запознавање со лабораториската обработка на ткивни примероци од биопсиски и оперативен материјал пополнување на упатници за патохистолошка анализа 			
12.	Методи на учење: интерактивна настава. семинари ,вежби			
13.	Вкупен расположив фонд на време	15 часа		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1. Предавања-теоретска настава	3 часа	
		15.2. Вежби, Семинари	3 часа 4 часа	
16.	Други форми на активности	16.1. Пракса	2 часа	
		16.2. Самостојни задачи	часа	
		16.3. Домашно \ чење	3 часа	
17.	Начин на оценување			бодови
	17.1	Континуирани проверки		мин.-макс. 15 - 25
	17.2	Завршен испит		мин.-макс. 15 - 25
	17.3	Семинарска работа/проект (презентација: усмена)		мин.-макс. 15 - 25
	17.4	Активно учество		мин.-макс. 15 - 25
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Р
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум) О
		од 77 до 84 бода		8 (осум) С
		од 85 до 92 бода		9 (девет) В
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми Студентот е должен да ја посетува теоретската и практичната настава и да изработи семинарска работа или презентација. Оценката се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите предвидени активности.						
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски						
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставникот						
22.	Литература							
	Задолжителна литература <table border="1"> <tr> <td>1.</td> <td>1 . В. Кумар, А. Абас, Н. Фаусто, Р. Мичел, <i>Основи на патологијата според Робинс</i>, Табернакул , 2010</td> </tr> <tr> <td>2 .</td> <td>Катедрата по патологија-група автори, <i>Избрани поглавја од Патологија 2</i>, Медицински факултет, УКИМ, Скопје 2010</td> </tr> <tr> <td>3 .</td> <td>Катедрата по патологија-група автори. <i>Практикум за хистопатолошки еежби</i> Медицински факултет, УКИМ, Скопје 2008</td> </tr> </table>		1.	1 . В. Кумар, А. Абас, Н. Фаусто, Р. Мичел, <i>Основи на патологијата според Робинс</i> , Табернакул , 2010	2 .	Катедрата по патологија-група автори, <i>Избрани поглавја од Патологија 2</i> , Медицински факултет, УКИМ, Скопје 2010	3 .	Катедрата по патологија-група автори. <i>Практикум за хистопатолошки еежби</i> Медицински факултет, УКИМ, Скопје 2008
1.	1 . В. Кумар, А. Абас, Н. Фаусто, Р. Мичел, <i>Основи на патологијата според Робинс</i> , Табернакул , 2010							
2 .	Катедрата по патологија-група автори, <i>Избрани поглавја од Патологија 2</i> , Медицински факултет, УКИМ, Скопје 2010							
3 .	Катедрата по патологија-група автори. <i>Практикум за хистопатолошки еежби</i> Медицински факултет, УКИМ, Скопје 2008							
22.1.	Дополнителна литература TayasoH PA, БеуИее Р1 (EcI1ors), \УНО (LassИтсаЕоп оѓ 1шпогс: Раљо1о8уф							
22.2.								

	<ul style="list-style-type: none"> • Раст - развој на деца • Протеини, мастии, јагленихидрати во исхраната • Исхрана кај болни со акутенен тероколит • Исхрана на болни со цистична фиброза • Исхрана кај болни со дијабетес • Исхрана кај деца со хронична бубрежна инсуфициенција • Исхрана на здраво дете • Дохранување • Елементарна исхрана • Исхрана на деца со малформации на ГИТ • Исхрана кај малигни болести • Нутритивни алергии 																				
12.	Методи на учење: интерактивна настава. семинари ,вежби																				
13.	Вкупен расположив фонд на време 15 часа																				
14.	Распределба на расположивото време																				
15.	<table> <tr> <td>Форми на наставните активности</td> <td>15.1.</td> <td>Предавања-теоретска настава</td> <td>10 часа</td> </tr> <tr> <td></td> <td>15.2.</td> <td>Вежби. Семинари</td> <td>3 часа 2 часа</td> </tr> </table>	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	10 часа		15.2.	Вежби. Семинари	3 часа 2 часа												
Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	10 часа																		
	15.2.	Вежби. Семинари	3 часа 2 часа																		
16.	<table> <tr> <td>Други форми на активности</td> <td>16.1.</td> <td>Пракса</td> <td>2 часа</td> </tr> <tr> <td></td> <td>16.2.</td> <td>Самостојни задачи</td> <td>часа</td> </tr> <tr> <td></td> <td>16.3.</td> <td>Домашно хчење</td> <td>3 часа</td> </tr> </table>	Други форми на активности	16.1.	Пракса	2 часа		16.2.	Самостојни задачи	часа		16.3.	Домашно хчење	3 часа								
Други форми на активности	16.1.	Пракса	2 часа																		
	16.2.	Самостојни задачи	часа																		
	16.3.	Домашно хчење	3 часа																		
17.	<table> <tr> <td>Начин на оценувањебодови</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>17.1 Пракса</td> <td></td> <td>мин.-макс.</td> <td>10-20</td> </tr> <tr> <td>17.2 Завршен испит</td> <td></td> <td>мин.-макс.</td> <td>20 - 40</td> </tr> <tr> <td>17.3 Семинарска работа/проект (презентација: усмена)</td> <td></td> <td>мин.-макс.</td> <td>20 - 30</td> </tr> <tr> <td>17.4 Активно учество</td> <td></td> <td>мин.-макс.</td> <td>5 - 10</td> </tr> </table>	Начин на оценувањебодови				17.1 Пракса		мин.-макс.	10-20	17.2 Завршен испит		мин.-макс.	20 - 40	17.3 Семинарска работа/проект (презентација: усмена)		мин.-макс.	20 - 30	17.4 Активно учество		мин.-макс.	5 - 10
Начин на оценувањебодови																					
17.1 Пракса		мин.-макс.	10-20																		
17.2 Завршен испит		мин.-макс.	20 - 40																		
17.3 Семинарска работа/проект (презентација: усмена)		мин.-макс.	20 - 30																		
17.4 Активно учество		мин.-макс.	5 - 10																		
18.	<table> <tr> <td>Критериуми за оценување (бодови/оценка)</td> <td>до 59 бода</td> <td>5 (пет) Р</td> </tr> <tr> <td></td> <td>од 60 до 68 бода</td> <td>6 (шест) Е</td> </tr> <tr> <td></td> <td>од 69 до 76 бода</td> <td>7 (седум) И</td> </tr> <tr> <td></td> <td>од 77 до 84 бода</td> <td>8 (осум) С</td> </tr> <tr> <td></td> <td>од 85 до 92 бода</td> <td>9 (девет) В</td> </tr> <tr> <td></td> <td>од 93 до 100 бода</td> <td>10 (десет) А</td> </tr> </table>	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Р		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е		од 69 до 76 бода	7 (седум) И		од 77 до 84 бода	8 (осум) С		од 85 до 92 бода	9 (девет) В		од 93 до 100 бода	10 (десет) А		
Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Р																			
	од 60 до 68 бода	6 (шест) Е																			
	од 69 до 76 бода	7 (седум) И																			
	од 77 до 84 бода	8 (осум) С																			
	од 85 до 92 бода	9 (девет) В																			
	од 93 до 100 бода	10 (десет) А																			
19.	<p>Услов за потпис и полагање Условувачки критериуми на завршен испит</p> <p>Студентот е долженактивно да ги следи сите предвидени активности, за да добие потпис.</p> <p>Оценката се формира според табелата на оценки. а врз основа на збирот на бодовите од сите предвидени активности.</p>																				
20.	Јазик на кој се изведува наставата																				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата																				
22.	<table> <tr> <td>Литсратхра</td> <td>Студентска анонимна евалуација за предметот и наставникот</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Задолжителна литература</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Авторизирани предавања</td> </tr> </table>	Литсратхра	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставникот		Задолжителна литература		Авторизирани предавања														
Литсратхра	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставникот																				
	Задолжителна литература																				
	Авторизирани предавања																				

1.	Наслов на наставниот предмет	1МАСШС СТУДИИ НА БУБРЕЗИТЕ И УРИНАРНИОТ ТРАКТ
2.	Код	ДМС/ТИ-34
3.	Студиска програма	СМС-Т,СРТ,СФ,СЛ
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Клиника за педијатрија, Катедра по педијатрија
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	Зимски семестар 7. ЕКТС кредити
8.	Наставник	Проф.д-р Велибор Тасик
9.	Предуслови за запишување на предметот	Медицински факултет, додипломска настава, изборен предмет.
10.	Цели на предметната програма: Студии за СМС-Т,СРТ,СФ,СЛ, изборен предмет, 1МАО1ЛО СТУДИИ НА БУБРЕЗИТЕ И УРИНАРНИОТ ТРАКТ	
11.	Теоретска настава <ul style="list-style-type: none"> • Индикација за ниво I студии на бубрезите и уринарниот тракт • Основи на ехо сонографијата • Радиолошки студии: интравенска пијелографија, миционацистографија • Радиоизотопски студии: ДТПА Скен, ДМСА скен • Компјутеризирана томографија • Магнетна резонанца • Неинвазивна дијагностика на везикоуретерален рефлукс • Клинички алгоритми при уринарна инфекција, хематурија, абдоминална маса	
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска)	
13.	Вкупен расположив фонд на време	15 часа
14.	Распределба на расположивото време	Теоретска настава= 5 часа, практична настава =8 часа, семинар 2 часа
15.	Форми на наставните активности	15.1. Предавања-теоретска 5 часа настава 15.2. Вежби, 10 часа Семинари
16.	Други форми на активности	16.1. Тест 16.2. Самостојни задачи 16.3. Домашно учење
17.	Начин на оценување	бодови
	17.1 Континуирани проверки	мин.-макс. 5-10
	17.2 Завршен испит	мин.-макс. 10-20

	17.3	Семинарска работа/проект (презентација: усмена)	мин.-макс. 20-30	
	17.4	Активно учество	мин.-макс. 20-40	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Р	
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е	
		од 69 до 76 бода	7 (седум) О	
		од 77 до 84 бода	8 (осум) С	
		од 85 до 92 бода	9 (девет) В	
		од 93 до 100 бода	10 (десет) А	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на теоретска настава 51%-60%/ 5 дена 61%-70%/6 бода 71%-80%/7 бода 81%-90%/8 бода 91%-100%/10 бода		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Предавања,вежби,семинари		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература 1. Авторизирани предавања		
	22.2.	Дополнителна литература		

1.	Наслов на наставниот предмет	ИСХРАНА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ХРОНИЧНИ ЗАБОЛУВАЊА		
2.	Код	ДМС/ТИ-35		
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, СЛ		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за Хигиена		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф.др. Драган Ѓорѓев		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма: Да се обезбеди елементарно знаење за ризиците од неправилната исхрана и инциденцата на хроничните заболувања. Знаења за превенцијата и промоцијата на здравите животни стилови и потребата за балансирана исхрана и физичка активност.			
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава:			

		<ul style="list-style-type: none"> • Јавно здравствени основи на храна и исхрана • Исхрана и глобално здравје • Оптовареност со хронични незаразни болести во релација со исхраната Кардиоваскуларните заболувања и неправилната исхрана како ризик фактор • Малигните заболувања и неправилната исхрана како ризик фактор Појавата на дијабетес тип 2 и неправилната исхрана како ризик фактор Физичка неактивност како дополнителен ризик кој асоцира со влијанието со исхраната врз популационото здравје • Промоција на здрава исхрана и здрави животни стилови на глобално и национално ниво • Превенција на хроничните заболувања преку промовирање на здрава балансирана исхрана и соодветна физичка активност • Исхрана при одредени хронични заболувања: обезитас • Исхрана при одредени хронични заболувања: кардиоваскуларни заболувања <p>Практична настава:</p> <p>Практична примена на методите за одредување на нутритивен статус и процена на дневниот внес и демонстрација на глобални и национални превентивни и промотивни интервентни програми за намалување на оптовареноста на заболувањата, семинарски труд</p>	
12.	Методи на учење: интерактивна настава, семинари ,вежби		
13.	Вкупен расположив фонд на време		15 часа
14.	Распределба на распложивото време		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава
		15.2.	Вежби, Семинари
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса
		16.2.	Самостојни задачи
		16.3.	Домашно учење
17.	Начин на оценување		бодови
	17.1	Пракса	мин.-макс. 10-20
	17.2	Практичен испит	мин.-макс. 15 - 25
	17.3	Континуирана проверка	мин.-макс. 25 - 35
	17.4	Активно учество	мин.-макс. 10 - 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода	5 (пет) Р
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Б
		од 77 до 84 бода	8 (осум) С
		од 85 до 92 бода	9 (девет) В
		од 93 до 100 бода	10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми Студентот е должен активно да ги следи сите предвидени активности, за да добие потпис.	

		Оценката се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите предвидени активности.
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставникот
22.	Литература	Задолжителна литература
	22.1.	Ѓорѓев Д, Кендревски В, Ристовска Г. и сор. Хигиена на храна и исхрана. Медицински факултет, Скопје, 2008 Ти1~tskT., №0x0(0 јаупо гсJgaysgyo, N1? S(iscep(skj Љог, 2003
	22.2.	

1.	Наслов на наставниот предмет	ИНТЕНЗИВНА МЕДИЦИНА
2.	Код	ДМС/ТИ-36
	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, сл
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по Анестезиологија со реанимација
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	7. Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник	Проф. др. Мирјана Шошолчева *Наставата ја изведуваат сите членови на катедрата по Анестезиологија со реанимација
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<ul style="list-style-type: none"> • Запознавање со основите на интензивната медицина, критичен болен и вегетинините потребни за нивно третирање и лекување. • Елементи од СБО, продолжено одржување во живот • Студентите се запознаваат со принципите на нега и интензивен третман на критичен болен, како и со вештините кои се користат во интензивна медицина
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава и практична настава:	<p>• Интензивна медицина; Организација на единица за интензивна нега; мониторинг на виталните параметри;</p> <p>• Критични состојби како последица на хипоксија</p> <p>• Критични состојби предизвикани од растројства на циркулацијата</p> <p>• Критични состојби предизвикани со нарушување на хомеостазата на телесните течности</p> <p>• Критични состојби и нарушување во свеста</p> <p>• Критични состојби предизвикани од растројства на дигестивниот систем;</p> <p>• Критични состојби предизвикани од траума;</p> <p>• Критични состојби предизвикани од повреда на главата;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Критични состојби при повреда на граден кош • Критични состојби предизвикани од абдоменални итности; • Критични состојби и кардијак арест кај родилки; • Критични состојби при интоксикации, опекотини, термални екстреми, давење, удар од електрична струја; • Артефицијелна вентилација. централни венски патишта 					
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, демонстрација, практично изведување и здобивање вештини, и дискусија со консултации со изведувачите на наставата					
13.	Вкупен расположив фонд на време		30 часови			
14.	Распределба на расположивото време		15 часови предавања, вежби, семинари 15 часови домашно учење			
15.	Формг на наставните активн ости	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часови		
		15.2	Вежби, семинари.	Вежби 5 часови Семинари 5 часови		
16.	Други форми на активн ости	16.1	Проектни задачи	часови		
		16.2	Самостојни задачи	часови		
		16.3	Домашно \ чење	15 часови		
17.	Начин на оценување бодови					
17.1	Тестови		мин.-макс.			
	Завршен испит		Усмендел	бодови 15-25		
	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		Семинарска работа	бодови 25-35		
	Активно учество		Теоретска настава Практична настава	бодови 10-20 бодови 10-20		
18.	Крите] ?иуми за оценут сање (бодов и/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф			
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е			
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Д			
		од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц			
		од 85 до 92 бода	9 (девет) Б			
		од 93 до100 бода	10 (десет) А			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи ропЦ презентација. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности. континуираните проверки и завршиот испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				

21. Метод на следење на квалитетот на наставата Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата

22. Литература

Задолжителна литература				
P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1 1	Членови на Катедрата по Аnestезиологија, реанимација и интнезивно лекување	Прирачници за критично болни	Медицински факултет, УКИМ	2007-20012
22.1 2	Членови на Катедрата по Аnestезиологија, реанимација и интнезивно лекување	Авторизирани предавања		
Дополнителна литература				
P.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2 1	Драган Вучовић и сор.	Интензивна терапија	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд	1998

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРВА МЕДИЦИНСКА ПОМОШ
2.	Код	ДМС/ТИ-37
3.	Студиска програма	СМС/Т,СФ,СРТ,СЛ
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по Аnestезиологија со реанимација
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус
6.	Академска година/семестар	7. Број на ЕКТС 1 кредити
8.	Наставник	Проф. д-р. Мирјана Шошолчева *Наставата ја изведува Катедрата по хирургија и Катедрата по Аnestезиологија со реанимација
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<ul style="list-style-type: none"> • Запознавање со основите на првата медицинска помош и основните вештини за основно одржување во живот • Студентите се запознаваат со принципите и вештините на првата помош при состојби на бесознание, кревавења, скршеници, изгореници и други акциденти, како и системот на современа тријажа при масовни несреќи

	<ul style="list-style-type: none"> Студентите се запознаваат со принципите на нега и интензивен третман на критичен болен, како и со вештините кои се користат во интензивна медицина 												
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава и практична настава:</p> <p>Циклус I</p> <ul style="list-style-type: none"> Што е прва медицинска помош: вовед, значење и методи Причини што доведуваат до потреба од пружање на прва помош и проценка на состојбата: свест, дишење, крвоток, повреди и тежина на нарушувањето на здравјето Основи на срцево белодробно оживување - СБО Реанимација Асфиксija и други состојби на нарушен дишење; Труења Шок Болка Алергија и анафилакса Прва помош при истни состојби: хипотермија, хипертермија, давење во вода Сценарија <p>Циклус II</p> <ul style="list-style-type: none"> рани и кревавења Скршеници Повреди на мускулни и зглобни површини Изгореници Преврски и завои Ефекти од ниски и високи температури Постапки при големи инциденти-организација состојби на бессознание ракување, носење и транспортирање 												
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Наставата ќе се одржува во вид на дводневен интензивен курс. Првиот ден (циклус I) ќе се изведува теоретска настава и практични вежби по реанимација на фантоми, по групи (3 часа теоретска настава и 4 часа практична настава). додека вториот ден (циклус II) ќе се изведува иста таква настава по хирургија и вежби (згрижување на кревавења, рани, скршеници и сл.) (4 часа теоретска настава и 4 часа практична настава)</p> <p>Дискусија со консултации со изведувачите на наставата</p>												
13.	Вкупен расположив фонд на време												
14.	Распределба на расположивото време												
15.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">Форми на наставните активности</td> <td>15.1</td> <td>Предавања-теоретска настава</td> <td>7 часови</td> </tr> <tr> <td>15.2</td> <td>Вежби, семинари,</td> <td>Вежби 8 часови</td> </tr> </table>	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	7 часови	15.2	Вежби, семинари,	Вежби 8 часови					
Форми на наставните активности	15.1		Предавања-теоретска настава	7 часови									
	15.2	Вежби, семинари,	Вежби 8 часови										
16.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="3">Други форми на активности</td> <td>16.1</td> <td>Проектни задачи</td> <td>часови</td> </tr> <tr> <td>16.2</td> <td>Самостојни задачи</td> <td>часови</td> </tr> <tr> <td>16.3</td> <td>Домашно учење</td> <td>15 часови</td> </tr> </table>	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	16.2	Самостојни задачи	часови	16.3	Домашно учење	15 часови		
Други форми на активности	16.1		Проектни задачи	часови									
	16.2		Самостојни задачи	часови									
	16.3	Домашно учење	15 часови										
17.	<table border="1"> <tr> <td colspan="3">Начин на оценување</td> <td>бодови</td> </tr> <tr> <td>17.1</td> <td>Тестови</td> <td colspan="2">Континуирана проверка на знаењата - 2 теста (писмено)</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>1. Реанимација</td> <td>мин.-макс 30-50</td> </tr> </table>	Начин на оценување			бодови	17.1	Тестови	Континуирана проверка на знаењата - 2 теста (писмено)				1. Реанимација	мин.-макс 30-50
Начин на оценување			бодови										
17.1	Тестови	Континуирана проверка на знаењата - 2 теста (писмено)											
		1. Реанимација	мин.-макс 30-50										

			2. Хирургија	30 - 50			
	Завршен испит		Ако студентот не освоил минимум бодови од едната или двете континуирани проверки, пристапува кон завршен испит кој претставува една или двете континуирани проверки кои не се положени				
	17.2 Активно учество		Студентот е задолжен во целост да ја посетува теоретската и практичната настава				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф				
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е				
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Д				
		од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц				
		од 85 до 92 бода	9 (девет) Б				
		од 93 до100 бода	10 (десет) А				
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис и да пристапи на континуирани проверки на знаењето студентот е потребно во целост да ја посетува теоретската и практичната настава Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на просекот на поените добиени од двета теста. За да се оформи оценката потребно е од двета теста да освојат минимум поени.					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата					
22.	Литература						
	Задолжителна литература						
	P.бр	Автор	Наслов	Издавач			
	22.1	1 Цефри Шајдер Стивен Р. Хајден Ричард Вулфи Роџер М. Баркин Питер Розен	Розен и Баркинг Петминутна итна медицинска консултација-проект на Владата на РМ	Табернакул Скопје			
	2	Членови на Катедрата по Анестезиологија и реанимација	Авторизирани предавања				
	3	Членови на Катедрата по Хирургија	Авторизирани предавања				

1.	Наслов на наставниот предмет	ВИРТУЕЛНИ РАДИОЛОШКИ МЕТОДИ
2.	Код	ДМС/ТИ-38
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, СЛ

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за радиологија			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф.д-р. Климе Ѓорески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма Да се здобие со <ul style="list-style-type: none"> • Да се обезбеди знаење за припрема, подготовка, начин на изведување и дијагностички можности на виртуелните радиолошки методи. 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Вовед во виртуелна радиологија • Виртуелни дијагностички методи • Компарадација со слични дијагностички методи • Начин на изведување, припрема, подготовка, техника и индикации • Виртуелна колоноскопија • Виртуелна бронхоскопија • Виртуелна МРЦП • Виртуелнаурографија • Виртуелна МР и КТ ангиографија • Виртуелномиелографија Практична настава: <p>Практичната настава се изведува на Клиниката за радиологија на апаратите за КТ и МР дијагностика. под мониторинг на радиолошки технolog и радиолог.</p>				
12.	Методи на учење: интерактивна настава, вежби/работилници, проекти, семинари				
13.	Вкупен расположив фонд на време	15 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	8 часа	
		15.2.	Вежби, Семинари	7 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење		
17.	Начин на оценување	бодови			
	17.1	Теоретска настава			мин.-макс. 10 - 20
	17.2	Практична настава			мин.-макс. 10 - 20
	17.3	Семинарска работа/проект (презентација: усмена)			мин.-макс. 20 - 30
	17.4	Континуирана проверка			мин.-макс.

			20 - 30
	17.5	Вкупно	мин.-макс. 60 - 100
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	Оценувањето на студентот е описно (положил/неположил)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности, вклучително и учество во континуираните проверки на знаењето за да добие потпис	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставникот	
22.	Литература		
		Задолжителна литература	
	22.1.	1. Авторизирани предавања од проф.д-р Климе Горески МРЦП, виртуелна колоноскопија-интегрален текс и електронска форма	

1.	Наслов на наставниот предмет	МР ВО НЕВРОРАДИОЛОГИЈА		
2.	Код	ДМС/ТИ-39		
3.	Студиска програма	СМС/Т, СФ, СРТ, СЛ		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за радиологија		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Интегриран циклус		
6.	Академска година/семестар	По избор 7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф.д-р. Михаел Груневски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма:	<ul style="list-style-type: none"> • Ке бидат опфатени физичките принципи на МР • Основен магнет, Гентри, Градиенти, командна едицина, антени • Базични процедури за реализација на снимањата со МР 		

11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Историја на МР • Од протони до човечка анатомија во живо • Основни компоненти на апаратот за МР (хардвер) • Како се врши снимање со МР • МР неуроанатомија • МР ангиографија • Како контрасните сретства го појачуваат сигналот во магнетната резонанца? • Тајните на хипофизата • МР визуализација на мозочни кревавења • МР во борба против мозочни удари • МР во диагностирање на мултиплата склероза • Спиналис • Приказна за дискус херниите • КТ против МР. Кој апарат е подобар? 						
12.	Методи на учење: интерактивна настава						
13.	Вкупен расположив фонд на време						
14.	Распределба на расположивото време						
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава				
		15.2.	Вежби, Семинари				
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса				
		16.2.	Самостојни задачи				
		16.3.	Домашно учење				
17.	Начин на оценување описно (положил/неположил)						
18.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми Студентот е задолжен активно да ги следи сите превидени активности, за да добие потпис и да може да го полага испитот					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставникот					
22.	Литература	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td colspan="2">Задолжителна литература</td> </tr> <tr> <td>22.1.</td><td>1. Авторизирани предавања од предавачите</td></tr> </table>		Задолжителна литература		22.1.	1. Авторизирани предавања од предавачите
Задолжителна литература							
22.1.	1. Авторизирани предавања од предавачите						

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРОФЕСИОНАЛНИ НЕОПЛАЗМИ	МАЛИГНИ
2.	Код	ДМСТИ – 49	
3.	Студиска програма	Дипломирана медицинска сестра / техничар	

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет Катедра по медицина на трудот							
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус							
6.	Академска година/семестар	Трета/V-VI	7.	Број на ЕКТС кредити	1				
8.	Наставник	Проф. д-р Сашо Столески							
9.	Предуслови за запишување на предметот	Услов за запишување на трета година							
10	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Да се обезбеди знаење и вештини за примена на основните принципи за превенција на професионалните малигни неоплазми, евалуација на достапната литература од оваа област, придонес за спроведување здравствени интервенции за превенција на овие болести и оценка на успешноста на интервентните програми од оваа област. Студентот ќе биде во можност да стекне стручни знаења, но и базични знаења за изведување на научно-истражувачка работа и изработка на научен труд од оваа област.</p>								
11	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Професионални малигни неоплазми – дефиниција, патогенетски механизми, дијагностика и третман - Професионални канцерогени и канцероген ризик (класификација според Меѓународната агенција за истражување на канцерот - IARC) - Професионални малигни болести - превенција - Професионални малигни неоплазми - клиничко-епидемиолошки истражувања - Професионални малигни неоплазми - можности за здравствени интервенции <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Професионални малигни неоплазми на кожата - приказ на случаи - Професионални малигни неоплазми на белите дробови и плеврата - приказ на случаи - Професионални малигни неоплазми на горните дишни патишта - приказ на случаи - Професионални малигни неоплазми на хематopoетскиот систем - приказ на случаи - Професионални малигни неоплазми на гастроинтестионалниот тракт - приказ на случаи - Професионални малигни неоплазми на репродуктивниот систем - приказ 								

	на случаи - Професионални малигни неоплазми на ендокриниот систем - приказ на случаи						
	Семинарска работа: Избрани теми од областа на професионалните канцерогени и професионалните малигни неоплазми						
12 .	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа						
13 .	Вкупен расположив фонд на време		30 часови				
14 .	Распределба на расположивото време						
15 .	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	5 часови			
		15.2.	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Вежби 5 часови Семинари 5 часови			
16 .	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	часови			
		16.2.	Самостојни задачи	часови			
		16.3.	Домашно учење	15 часови			
17 .	Начин на оценување бодови						
	17.1	Завршен испит	Усмен дел бодови	15-25			
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа бодови	25-35			
	17.3	Активно учество	Теоретска настава бодови Практична настава бодови	10-20 10-20			
18 .	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф				
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е				
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Д				
		од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц				
		од 85 до 92 бода	9 (девет) Б				
		од 93 до 100 бода	10 (десет) А				
19 .	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската,					

		<p>практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови.</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи Power point презентација и усно да го одбрани семинарскиот труд.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршиот испит.</p>
20 .	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик
21 .	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анонимна студентска евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во наставата.

1.	Наслов на наставниот предмет	СТРЕС ПОВРЗАН СО РАБОТАТА И СИНДРОМ НА СОГОРУВАЊЕ			
2.	Код	ДМСТИ - 50			
3.	Студиска програма	Дипломирана медицинска сестра / техничар			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет Катедра по медицина на трудот			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Трета/V - VI	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф. д-р Драган Мијакоски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Услов за запишување на трета година			
10	Цели на предметната програма (компетенции): Да се обезбеди знаење и вештини за: примена на основните принципи на идентификација на психосоцијалните фактори на работното место; анализа на стресот поврзан со работата и синдромот на согорување; утврдување и				

	<p>примена на методологијата за анализа на стресогените фактори поврзани со работата според моделот на барања и ресурси на работното место; да придонесе за спроведување интервенции за превенција на негативните ефекти од психосоцијалните фактори на работното место и да овозможи креирање и примена на организациски интервенции според принципите на акциското истражување.</p>			
11 .	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Психолошки аспекти на работата - основен концепт и дефиниции - Значење на психосоцијалните фактори на работното место - Анализа на Моделот на барања и ресурси на работното место (Job Demands/Resources Model) - Стрес поврзан со работата и синдром на согорување - дефиниции, епидемиолошки податоци и негативни ефекти - Синдром на согорување vs. ангажирање на индивидуата при работењето - Значење на организациската култура и тимската работа - Примена на интервенции за превенција на негативните ефекти од психосоцијалните фактори на работното место - Улога на акциското истражување во креирање и примена на организациски интервенции - епидемиолошки студии и case studies со евалуација на научната литература од интерес <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Утврдување и примена на методологијата за евалуација на психосоцијалните фактори на работното место, стресот поврзан со работата и синдромот на согорување - Практична примена на статистичките методи за анализа на психосоцијалните фактори на работното место, стресот поврзан со работата и синдромот на согорување и изведување релевантни заклучоци - Креирање на организациски интервенции за редуцирање на стресот поврзан со работата според принципите на акциското истражување <p>Семинарска работа: Избрани теми од областа на психосоцијалните фактори на работното место</p>			
12 .	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа			
13 .	Вкупен расположив фонд на време			
14 .	Распределба на расположивото време			
15 .	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	5 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Вежби 5 часови Семинари 5 часови
16 .	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	часови
		16.2.	Самостојни задачи	часови
		16.3.	Домашно учење	15 часови
17 .	Начин на оценување бодови			
	17.1	Завршен испит	Усмен дел бодови	15-25
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа бодови	25-35
	17.3	Активно учество	Теоретска настава бодови Практична настава бодови	10-20 10-20
18 .	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф	
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е	
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Д	
		од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц	
		од 85 до 92 бода	9 (девет) Б	
		од 93 до 100 бода	10 (десет) А	
19 .	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови.</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи Power point презентација и усно да го одбрани семинарскиот труд.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и</p>		

		завршниот испит.
20 .	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик
21 .	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анонимна студентска евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во наставата.